ЭРТАГА ҒАЛАБА БАЙРАМИ

ЖАСУР ВА ҚАҲРАМОН УЛУҒ СОВЕТ ХАЛҚИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 88 (3060). | Шанба, 8 МАЙ 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНИН БАЙРОҒИ ОСТИДА, ПАРТИЯ ЕТАКЧИЛИГИДА

Давримизнинг энг катта воқеаси — Совет Иттифоқининг Улуғ Ватан урушида қозонган тарихий ғалабасидан бери орадан йигирма йил ўтди. Инсоният халқимизнинг кўрсатган жасоратини ҳеч қачон унутмайди. Бизнинг халқимиз оғир курашда Советлар Ватанининг шон-шарафи ва мустақиллигини қаттиқ туриб сақлаб қолди. бутун планетамиздаги кишиларни фашизмга қул бўлиш хавфидан қутқарди. Янги, социалистик жамият қуриб олган халқнинг, Ленин партияси совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялаган халқнинг улуғвор руҳини ва кучини бутун дунё ўз кўзи билан кўрди.

Улуғ Ватан уруши халқимиздан барча моддий ва маънавий кучларни сафарбар этишни талаб қилди. Совет кишилари фронтда душманга қарши курашда мисли кўрилмаган қаҳрамонлик кўрсатиб, жанг қилдилар, фронт орқасида беқиёс фидокорлик билан ғалаба қуролини тайёрладилар. Шиддатли курашда янги дунё — социализм дунёси эски дунёнинг энг реакцион кучларидан ғолиб чиқди. Ҳалокатга учраган фашистлар империяси узра мағрур қад кўтарган совет солдатининг сиймоси социал тараққиёт дунёсининг тимсоли бўлди. Социалистик жамиятнинг муттасил олға қараб ривожланишини тўхтатиб қўя оладиган кучлар йўқлигини совет халқининг ғалабаси тасдиқлади. Бу — социалистик ижтимоий тузумнинг, халқлар дўстлигининг, марксизм-ленинизм идеологиясининг, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси сиёсати ва практикасининг ғалабаси бўлди.

Гитлерчи тўдаларнинг тор-мор келтирилганлиги жаҳоннинг тақдири учун ниҳоятда зўр аҳамиятга эга бўлиб, жаҳон майдонидаги кучлар нисбатини социализм фойдасига кескин ўзгартириб юборди. Совет халқи шундай буюк ватанпарварлик ва интернационал ишни амалга оширдики, бу ишнинг жаҳоншумул-тарихий аҳамиятини ҳамма эътироф этмоқда.

Ўтган йигирма йил чўққисидан қараганда, Коммунистик партиянинг оғир уруш синовлари давридаги улкан фаолияти ва буюк жасорати кўз ўнгимизда айниқса яққол гавдаланмоқда. Шу кунларда совет кишилари қизғин миннатдорчилик ва меҳр-муҳаббат билан ўз фикрлари ва нигоҳларини жонажон ленинчи партияга қаратмоқдалар. Ленинчи партия фашизмнинг ваҳшиёна кучлари устидан халқимиз қозонган ғалабанинг раҳнамоси ва ташкилотчиси бўлди. Айниқса урушнинг бошланғич даврида мамлакатимиз бошига қандай оғир синовлар тушгани ҳаммага маълум. Совет давлати мағлубиятга учрайди, деб каромат қилишга шошилган сиёсатбозлар дунёда оз эмас эди. Лекин улар жуда қаттиқ янглишдилар. Совет халқи ҳамма синовларга бардош берди, урушнинг боришини ўзгартирди ва жаҳоншумул-тарихий ғалабага эришди. Жангларда синалган, чиниққан, омма билан чамбарчас боғланган, омманинг асл манфаатларини ифода этаётган Ленин партияси халқимизга бошчилик қилганлиги туфайли шундай ғалабага эришиш мумкин бўлди.

Владимир Ильич Лениннинг ўзи янги типдаги партияни, оммани эски дунёни штурм қилишга, социализм қуришга отлантирган партияни тузаётган маҳалда, ғалабамиз манбаларини яратиб кетган эди. Партия раҳбарлигида ва партиянинг планлари асосида вужудга келтирилган қудратли социалистик индустрия, йирик социалистик қишлоқ хўжалиги ва шуларнинг негизида ўсиб улғайган Қуролли Кучларнинг жанговар қудрати урушдаги ғалабанинг пойдевори бўлди. Партия меҳнаткашларни ғоявий сиёсий жиҳатдан тарбиялаш, халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш, миллион-миллион кишиларда социалистик Ватаннинг оташин ватанпарварларига хос юксак маънавий фазилатларни шакллантириш соҳасида ғоят катта иш ўтказди.

Урушнинг дастлабки кунларидаёқ партия Марказий Комитети халқнинг бутун кучларини душманни тор-мор келтиришга сафарбар этиш программасини ишлаб чиқди. Бутун халқдан қизғин мадад олиб турган партия мамлакатни яхлит жанговар лагерга айлантириб юборди, экономикани тезда қайта қуриб, ҳарбий изга солди. Урушнинг дастлабки беш ойи ичида 1.500 дан ортиқ саноат корхонаси мамлакатнинг шарқига кўчирилди. шу корхоналар орадан сал фурсат ўтиши билан фронт эҳтиёжлари учун ишлай бошлади. Партия ташкилотлари фронт орқасидаги меҳнаткашларнинг «Ҳамма нарса фронт учун, ҳамма нарса ғалаба учун!» деган шиор остида кенг қулоч ёзган қудратли ватанпарварлик ҳаракатига бошчилик қилдилар.

Партия ўзининг энг яхши кучларини фронтга жўнатди, ана шу кучлар жангчиларнинг сафларини тош метиндек мустаҳкамладилар. Урушнинг дастлабки ойларидаёқ бир миллионга яқин коммунист, кўпгина комсомоллар армияга кетдилар. Партия Марказий Комитети аъзоларининг учдан бир қисми, таниқли партия ва давлат арбоблари ҳарбий ишга юборилди. 1945 йил бошларида армияда 3.325 минг коммунист бор эди, яъни партия бутун шахсий составининг қарийб 60 проценти армияда эди. Ана шу коммунистлар ҳарбий қисмларда жанговар кайфиятни ривожлантирдилар, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамладилар.

Коммунистлар фронтда, партизан отрядларида, душман вақтинча босиб олган территориядаги яширин партия ташкилотларида, халқ мудофааси қисмларида, қирувчи батальонларда чинакам афсонавий мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатдилар. Фронтда «Коммунистлар, олға!» — деган оташин нидо янграши билан коммунистлар ҳаммадан аввал ҳужумга отландилар, энг хатарли топшириқларни бажариш учун йўл олдилар ва лозим бўлиб қолган кезларда умумий иш учун ўз жонларини қурбон қилдилар. Ватан партиянинг содиқ фарзандлари кўрсатган жанговар хизматларни ниҳоятда қадрламоқда. Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олган ўн бир ярим минг кишининг 60 проценти коммунистлардир.

Каттадан кичик совет ватанпарварларининг ҳаммаси манфур немис босқинчиларига қарши жондан кечиб, жанг қилди. Миллион-миллион кишилар армияга ва халқ мудофааси қисмларига кетди. Неча юз минглаб халқ қасоскорлари партия ташкилотлари раҳбарлигидаги партизан отрядларида жанг қилди. Вақтинча босиб олинган территорияда гитлерчи босқинчиларга қарши олиб борилган курашга яширин область, шаҳар ва район партия комитетлари раҳбарлик қилдилар. Ленин партияси байроғи остида халқларнинг ягона қардошлик оиласига тағин ҳам маҳкамроқ жипслашган мамлакатимиздаги барча миллатлар бир ёқадан бош чиқариб, душманга қарши мардона курашдилар, ўз меҳнатлари билан ғалабага замин тайёрладилар.

Совет халқининг енгилмас маънавий-сиёсий бирлигини уруш ғоят катта куч билан намойиш қилиб кўрсатди. Совет кишилари ўз сафларини партия теварагига, унинг Марказий Комитети теварагига, мамлакатдаги барча энг муҳим сиёсий ҳарбий ва хўжалик ишларига раҳбарлик қилган, ташқи сиёсатни душманни тор-мор келтириш учун, урушдан кейин мустаҳкам тинчлик ўрнатиш, демократия ва социализм кучлари ғалаба қилишини таъминлаш учун энг қулай шарт-шароитлар яратиб беришга қаратган ана шу жанговар штаб теварагига тағин ҳам маҳкамроқ жипслаштирдилар.

Урушнинг оғир шароитида маҳаллий ва ҳарбий партия ташкилотлари, партия комитетлари ҳамда армия ва флотдаги сиёсий органлар катта ташкилотчилик ва идеология иши олиб бордилар, кишиларда ғалабамизга бўлган ишончни мустаҳкамладилар ва кучайтирдилар. фронт орқасидаги меҳнаткашларнинг ва фронтдаги жангчиларнинг куч-ғайратларини душманни тор-мор келтиришдан иборат ягона мақсадга сафарбар этдилар. Партия уруш йилларида бирлик ва жипслик кўрсатди, энг оғир синов кунларида улуғ Ленин байроғига содиқ бўлган тош-метиндек жанговар ташкилот бўлиб ҳаракат қилди. Партия халқ билан тағин ҳам яқин бўлиб кетди, партиянинг обрўси ва жанговарлик қобилияти ошди. Партия сафларининг жуда тез ўсганлиги унинг ғоят катта обрў қозонганлигидан далолат беради. Уруш йилларида 5.319.297 киши партия аъзолигига кандидат қилиб ва 3.615.451 киши партия аъзолигига қабул қилинди.

Бугун «Правда» Улуғ Ватан уруши даврида партия ишида қатнашган коммунистлар билан редакцияда бўлиб ўтган учрашув ҳақида ҳикоя қилмоқда. Партия ташкилотларининг, район, шаҳар ва область партия комитетларининг. иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг секретарлари, Марказий Комитетнинг партия ташкилотчилари, армия сиёсий ходимлари, партизан қўшилмаларининг комиссарлари ўз ҳикояларида урушнинг унутилмас саҳифаларини яна эсладилар, совет кишиларининг оммавий қаҳрамонлиги, партия ташкилотларининг фронтдаги ва фронт орқасидаги ғоят катта иши ҳақида гапирдилар. Қатрада қуёш акс этганидек, бутун ленинчи партиямизнинг оммани немис-фашист босқинчиларни тор-мор келтиришга сафарбар этиш соҳасидаги улкан ишлари ана шу ҳикояларда ўз аксини топди.

Уруш кунларида ҳам, тинчлик кунларида ҳам Ленин партияси ҳамиша халқ билан бирга, совет халқи эса, партия, унинг Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашгандир. Партия совет кишиларининг тинч меҳнатини, коммунистик қурилишни ташкил этиш билан, ўтган уруш сабоқларини бир лаҳза ҳам унутаётгани йўқ. Тинчлик жуда катта қурбонлар эвазига қўлга киритилди: халқимизнинг миллион-миллион ўғил-қизлари ғалаба йўлида ўз жонларини фидо қилдилар.

Халқимиз, партиямиз шуни биладиларки, жаҳонда ҳали агрессия кучлари, уришқоқ империалистик доиралар бор. Шу сабабдан, партия, Совет ҳукумати уруш оловини ёқувчиларнинг кирдикорларини зийраклик билан кузатиб турибдилар, халқни ҳамиша сергак бўлиб туришга, ғафлатда қолмасликка чақирмоқдалар, социалистик Ватан мудофаа қобилиятини тинмай мустаҳкамламоқдалар, Қуролли Кучларимизнинг империалистик агрессорларга қақшатғич зарба беришга ҳар дамда шай бўлиб туриши учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Партия СССРнинг мудофаа қудратини, армия ва флотнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлаш ҳақида ғамхўрлик қилишни ўзининг муқаддас бурчи деб билмоқда. Ҳар қачон бўлганидек, ҳозир ҳам халқ билан чамбарчас алоқада бўлиш, ленинчи партиянинг раҳбарлиги армиямиз ва флотимизнинг куч-қувват манбаидир.

Партия ва халқнинг бирлиги, барча совет халқларининг Ленин байроғи остида, Коммунистик партия ва унинг Марказий Комитети теварагида бузилмас жипслиги — коммунизм қўлга киритадиган янги-янги ғалабалар гаровидир.

(«ПРАВДА»нинг 7 майдаги бош мақоласи).

Рассомлар Б. Березовский ва Е. Халдей ишлаган плакат.

(ТАСС фотохроникаси).

МАРДЛИК—МАНГУЛИК

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОВЕТ АРМИЯСИНИНГ ОФИЦЕРЛАРИ ВА СЕРЖАНТЛАРИГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Улуғ Ватан уруши йилларида немис-фашист босқинчиларига қарши кураш фронтларида қўмондонликнинг жанговар топшириқларини намунали адо этганликлари ва бунда жасурлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганликлари учун қуйидагиларга **Совет Иттифоқи Қаҳрамони** унвони берилсин, **Ленин** орденлари ва **«Олтин юлдуз»** медаллари топширилсин:

1. Запасдаги подполковник **Конукоев** Назир Титуевичга.
2. Запасдаги подполковник **Левченко** Ирина Николаевнага.
3. Запасдаги сержант **Охлопков** Федор Матвеевичга.
4. Запасдаги старший лейтенант **Тимофеева (Егорова)** Анна Александровнага.
5. Запасдаги капитан **Фролов** Александр Павловичга.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. МИКОЯН.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ

Москва, Кремль.
1965 йил 6 май.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОВЕТ АРМИЯСИНИНГ ГЕНЕРАЛЛАРИ, ОФИЦЕРЛАРИ, СЕРЖАНТЛАРИ ВА СОЛДАТЛАРИГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Улуғ Ватан уруши йилларида немис-фашист босқинчиларига қарши кураш фронтларида қўмондонликнинг жанговар топшириқларини намунали адо этганликлари ва бунда жасурлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганликлари учун қуйидагиларга вафотидан кейин **Совет Иттифоқи Қаҳрамони** унвони берилсин:

1. Младший лейтенант **Борисов** Михаил Алексеевичга,
2. Сержант **Боровиченко** Мария Сергеевнага.
3. Полковник **Борсоев** Владимир Бузинаевичга.
4. Старший сержант **Буюкли** Антон Ефимовичга.
5. Армия генерали **Ватутин** Николай Федоровичга.
6. Старший лейтенант **Гагкаев** Алихон Андреевичга.
7. Лейтенант **Гридинский** Александр Ивановичга.
8. Оддий аскар **Ершов** Виктор Егоровичга.
9. Лейтенант **Кижеватов** Андрей Митрофановичга.
10. Генерал-майор **Раҳимов** Собирга.
11. Лейтенант **Усов** Виктор Михайловичга.
12. Старший сержант **Ҳакимов** Неъматжонга.
13. Старший сержант **Харченко** Федор Алексеевичга.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. МИКОЯН.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ

Москва, Кремль,
1965 йил 6 май.

ГАНА ДЕЛЕГАЦИЯСИ АЪЗОЛАРИ БИЛАН СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев Москвада меҳмон бўлиб турган Гана ташқи ишлар министри ва Гана Конвенти Халқ партияси Марказий Комитетининг аъзоси Кожо Ботсио бошчилигидаги Гана Республикаси ҳукумат делегациясини 6 майда қабул қилди ва делегация билан суҳбатлашди. Суҳбат самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

БЕРЛИНДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

БЕРЛИН, 7 май. (ТАСС). Немис халқи фашизмдан озод бўлган куннинг 20 йиллиги муносабати билан бугун Берлиндаги энг катта залларнинг бирида тантанали мажлис булди. Бу мажлисни Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети, Германия Демократик Республикасининг Давлат кенгаши, Министрлар Совети, Демократик Германия Миллий фронтининг Миллий кенгаши уюштирди.

Шонли 20 йиллик байрамида қатнашиш учун Германия Демократик Республикасига келган жуда кўп чет эл меҳмонлари, шу жумладан А. Н. Косигин бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси мажлисда иштирок қилди.

Мажлисни Демократик Германия Миллий фронти Миллий кенгаши президиумининг раиси профессор Э. Корренс очди.

Мажлисда Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси В. Штоф нутқ сўзлади.

Ўртоқ В. ШТОФ нутқи

Германия Демократик Республикасининг аҳолиси ва Ғарбий Германиядаги тинчликсевар кишилар, — деди В. Штоф, — Европа ва бутун дунё халқлари билан биргаликда 1945 йил 8 май кунини байрам қилмоқдалар. Бу кун халқимизни гитлер фашизмидан халос қилди. Бундан 20 йил муқаддам худди шу кунда жаҳон тарихидаги энг мудҳиш ва энг кўп қон тўкилган уруш тамом бўлди. Бу — инсониятнинг бошига сон-саноқсиз кулфат солган герман империализмининг қонуниятли мағлубияти эди. Бу — Германия тарихида бурилиш нуқтаси бўлди.

Биз бугун урушда ҳалок бўлган кишиларни ҳурматлаб эсга оламиз ва совет халқига ҳамда унинг шонли Қуролли Кучларига, антигитлерчилар коалицияси мамлакатларининг халқларига, шу тарихий ғалабани таъминлаган барча кишиларга миннатдорчилик изҳор қиламиз.

Герман империализмининг ана шу қонуниятли ва муқаррар мағлубиятидан кейин, — деб сўзини давом эттирди В. Штоф, — жаҳон халқлари немис халқининг фашизм ва милитаризм қолдиқларини абадий тугатишини, герман империалистларининг ирқий ваҳшийлигига чек қўйишини, чинакам Демократик Германияни вужудга келтиришини ва бу билан Европада мустаҳкам тинчлик ўрнатилишига ёрдам беришини кутган эдилар. Антигитлерчилар коалициясининг ана шу талаблари немис халқининг миллий манфаатларига бутунича ва тўла жавоб берар эди, герман империализми бошлаб берган икки жаҳон уруши сабоқларига муносиб эди.

Ғарбий Германияда тарихни сохталаштираётган кишилар Гитлер фашизми ҳукмронлиги билан боғлиқ бўлган мудҳиш ишларни эсдан чиқаришга интилаётган ҳозирги пайтда, биз шундай деб барала хитоб қиламиз: Уруш олови ёқувчи фашистларнинг ваҳшиёна жиноятларини ҳеч қачон эсдан чиқариш мумкин эмас ва эсдан чиқармаслик керак!

Герман фашизми бошлаб берган уруш ва фашизмнинг мағлубиятга учраганлиги шу нарсани жуда яққол кўрсатдики, герман монополистларининг босқинчилик сиёсати меҳнаткашларнинг манфаатларига, немис халқининг, бутун миллатнинг бахти ва келажакда тинч ҳаёт кечиришига тамомила хилофдир. Шу сабабли, герман империализмининг енгилиши айни вақтда халқимизнинг фашизм асоратидан озод бўлганлигидан далолат берар эди.

Ғарбий Германия империалистлари ва милитаристлари 1945 йил 8 май кунини «енгилиш ва шармандали куни» деб аташ билан ўзларининг чин қиёфаларини фош қилиб қўймоқдалар. Шу муносабат билан В. Штоф қуйидагиларни таъкидлади: Бонндаги ҳукмрон доиралар шундай ҳаракатлари билан герман империализмининг аввалги сиёсатини, нацистлар ва фашистлар ҳукмронлигида ўзининг ваҳшиёна ифодасини топган сиёсатни давом эттиришга интилаётганлигини бутун дунё олдида намойиш қилмоқда.

Ғарбий Германиядаги ана шундай аҳволга қарама-қарши ўлароқ, — деди ГДР Министрлар Советининг Раиси, — Германиянинг шарқида тарихий имкониятдан изчил фойдаланилди ва империалистлар ҳамда фашистлар ҳокимияти батамом тугатилди. Германия Демократик Республикасининг ишчилар синфи ва барча демократик, антифашист кучлари антигитлерчилар коалицияси мамлакатлари халқларининг талабларини бажардилар. Меҳнаткаш халқ ўз тақдирини ўзи белгилаш юзасидан Потсдам битими берган ҳуқуқдан фойдаланди, нацистлар ва ҳарбий жиноятчилар эса қилмишларига яраша жазо олдилар.

Ўзининг марксчи-ленинчи партияси раҳбарлигидаги ишчилар синфи, антифашист демократик блокка жипслашган меҳнаткашлар оммаси немисларнинг янги давлатини вужудга келтирди ва ҳаётнинг барча соҳаларида чинакам тарихий, революцион ўзгаришларни амалга оширди.

Ана шу янги ҳаётни барпо қилиш, — деб уқтириб ўтди В. Штоф, — албатта, енгил иш эмас эди. Босиб ўтилган йўл қийин йўл эди. Ҳамма жойда энг зарур нарса етишмас эди. Баъзи одамларнинг руҳи тушиб кетган эди. Кўп кишиларнинг онги нацистлар идеологияси заҳари билан, антикоммунизм заҳари билан оғувланган эди. Алдовчилар ва спекулянтлар бойлик тўплаш мақсадида халқнинг моддий эҳтиёжларидан фойдаланишга интилдилар. Тажриба бўлмаганлиги натижасида хато ва нуқсонларга йўл қўйилди ва ҳоказо.

Аммо ҳар қандай қийинчиликларга қарамай, Германия Демократик Республикасида тинчлик ва ижтимоий тараққиётни таъминлаш сари босиб ўтган йўлимиз муваффақиятли бўлди. Ишчилар ҳаракатидаги парокандалик тугатилганлиги, Германия Бирлашган социалистик партияси вужудга келтирилганлиги туфайли, ишчилар синфининг меҳнаткаш деҳқонлар билан, интеллигенция билан, бутун меҳнаткаш халқ билан, барча демократик ва антифашист кучлар билан мустаҳкам иттифоқи туфайли бунга эришиш мумкин бўлди.

Совет оккупациячи қўшинларининг вакиллари дастлабки даврда бизга катта ёрдам ва мадад бердилар. Шу кунларда, — деди В. Штоф, — Совет Армиясининг кўп офицерлари ва Германиядаги собиқ совет ҳарбий маъмуриятининг ходимлари, шунингдек, антифашистларнинг шаҳар ва қишлоқларда янги ҳаёт қуриш соҳасидаги фаолиятига қардошларча ёрдам берган совет мутахассисларининг шу ерда ҳозир бўлганликлари бизни жуда қувонтиради. Ана шу ҳамкорлик натижасида немис ва совет халқлари ўртасидаги дўстликнинг мустаҳкам пойдевори ўсди. Бу дўстлик соф виждонли ҳар бир немиснинг жонажон иши бўлиб қолди.

Биз, деди В. Штоф, ўтган 20 йил мобайнида янги, социалистик Германияни барпо этишда берган жуда катта ёрдам ва мададлари учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига ва Совет Иттифоқи ҳукуматига, қаҳрамон Совет Армиясига ва бутун совет халқига чин кўнгилдан ташаккур изҳор қиламиз.

Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси яна бундай деди: Барча демократик ва тинчликсевар кучларнинг, Демократик Германия Миллий фронтига жипслашган барча партиялар ва оммавий ташкилотларнинг ҳамкорлиги республикада социализм қурилишини тугаллаш ишида янги муваффақиятларга эришишнинг мустаҳкам гаровидир.

Германия Демократик Республикаси, деди В. Штоф, эндиликда социалистик халқлар оиласида муносиб ўринни эгаллаб турибди. Бу республика Совет Иттифоқи халқлари билан жуда маҳкам, қардошларча алоқа ўрнатган. Марксчи-ленинчи партиялар — КПСС ва Германия Бирлашган социалистик партияси мақсадларининг бирлиги, ҳар иккала мамлакат халқларининг социализм ишининг ғалабаси учун ва бутун дунёда тинчликни таъминлаш учун биргаликда олиб бораётган кураши ана шу дўстлик ва ҳамкорликнинг негизидир.

(Охири иккинчи бетда)

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«1941—1945 ЙИЛЛАРДАГИ УЛУҒ ВАТАН УРУШИДА ҚОЗОНИЛГАН ҒАЛАБАНИНГ ЙИГИРМА ЙИЛЛИГИ» ДЕГАН ЮБИЛЕЙ МЕДАЛИНИ ТАЪСИС ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида фашистлар Германияси устидан қозонилган ғалабанинг 20 йиллигини нишонлаш учун «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг йигирма йиллиги» деган юбилей медали таъсис этилсин.

2. «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг йигирма йиллиги» деган юбилей медали тўғрисидаги Низом тасдиқлансин.

3. «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг йигирма йиллиги» деган юбилей медалининг тасвири тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. МИКОЯН.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1965 йил 7 май.

Медаль Низоми ва тасвири ҳақидаги материал 2-бетда босилди.

Георгий Трайков Москвага келди

МОСКВА, 7 май. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан, Болгария Халқ Республикаси Халқ мажлиси президиумининг раиси Георгий Трайков бугун дўстлик визити билан Москвага келди.

Болгария Халқ Республикаси ва СССР давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ҳурматли меҳмонни А. И. Микоян, К. Т. Мазуров, Ю. В. Андропов ўртоқлар ва бошқа совет партия ва давлат арбоблари, Москва меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари кутиб олдилар.

БЕРЛИНДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

(Боши биринчи бетда)

В. Штоф Ғарбий Германия ва Ғарбий Берлиндаги аҳволга тўхталиб, бу ерларда халқ эмас, балки аввалги реваншчилик сиёсатини ўтказиб келаётган монополистлар ва милитаристлар ҳукмронлик қилмоқдалар, деб таъкидлади. Шу муносабат билан В. Штоф бундай деди: Ғарбий Германия реваншчиларининг ана шу агрессив ниятларини амалга ошириш йўлидаги уриниш уларнинг ўз-ўзларини ҳалок қилишларигагина олиб келган бўлур эди. Германия Демократик Республикасини аннексия қилиш, мавжуд чегараларни ревизия қилиш йўлидаги ҳар қандай уриниш агрессорларнинг ўз территориясида ҳалок бўлишларига муқаррар олиб келган бўлур эди. Совет Армиясининг, миллий халқ армиясининг ва Варшава шартномасида қатнашувчи бошқа қардош социалистик давлатлар армияларининг юксак жанговарлик руҳи ва қудрати бунинг гаровидир. Жаҳондаги ва Европадаги кучлар нисбати бунинг гаровидир. Кучлар нисбати социализм ва тинчлик фойдасига тубдан ўзгарди.

Ғарбдаги уч давлатнинг позицияси тўғрисида гапириб, В. Штоф бундай деди: Бу давлатлар немис халқининг Ғарбий Германияда ҳам антифашист, демократик тузумни ўрнатишига ёрдам бериш ва Потсдам битимида кўзда тутилганидек, милитаристик ва империалистик кучларнинг давлат ва унинг экономикаси тараққиётига таъсирини йўқотишга кўмаклашиш ўрнига, герман империализми ва милитаризмининг ўз ҳукмронлигини тиклаб олишига ёрдам бердилар.

Ғарбий Германия империалистлари ва монополистлари бошлаб юбормоқчи бўлган атом урушининг олдини олиш, Европа халқларининг тинчлиги ва осойишталигини сақлаб қолиш учун гарантия вужудга келтириш, деб сўзини давом эттирди В. Штоф, Ғарбий Германиядаги ишчилар синфининг ва барча тинчликсевар кучларнинг энг муҳим вазифасидир. Ғарбий Германиянинг янги мудҳиш уруш ўчоғига айланишига йўл қўймаслик учун, деди у, Ғарбий Германия аҳолиси зиммасига катта жавобгарлик юкланади.

Германия Федератив Республикаси аҳолисининг ғоят кўпчилигини ташкил этган Ғарбий Германия меҳнаткашлари қуролсизланишга ва ҳар иккала герман давлати ўртасидаги муносабатларни нормаллаштиришга эришмоқ учун ўзларининг бутун куч-ғайратларини сарф қилишлари лозим.

Биз айтамизки, Германияни тинч йўл билан бирлаштириш немис халқининг жонажон ишидир. Ҳар иккала герман давлати ўртасида тенг ҳуқуқли музокаралар олиб бориш йўли билангина бунга эришиш мумкин. Бизнинг ҳукуматимиз, деди В. Штоф, — кескинликни юмшатиш ва Германия Демократик Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги ўзаро муносабатларни нормаллаштиришга ёрдам бера оладиган барча таклифларни амалий музокаралар давомида муҳокама қилишга тамомила тайёр эканлигини доим уқтириб келмоқда. Бунинг учун бирдан-бир шарт шуки, Бонн ҳукумати, ўз қўл остидаги чегараларга реал баҳо берсин ва тўғридан-тўғри ҳужум қилиш ёки «махфий уруш» ёрдами билан ишчи-деҳқонлар давлатимизнинг тупроғига бостириб кириш йўлидаги беҳуда уринишлардан воз кечсин.

Ғарбий Германиянинг раҳбар доиралари, деб таъкидлади В. Штоф, ниҳоят, Ғарбий Берлин Германия Федератив Республикасининг таркибий қисми бўлмаганлигини ва бундан буён ҳам бўлмаслигини тушуниб олишлари керак, Ғарбий Берлин мустақил сиёсий бирлик бўлиб, Германия Демократик Республикаси территориясида жойлашган. «Совуқ уруш» тўхтатилган ва Германия Демократик Республикасининг давлат чегарасига қарши иғвогарликларга хотима берилган тақдирдагина, ГДР билан Ғарбий Берлин ўртасидаги ўзаро муносабатларни нормаллаштириш мумкин.

Германия Демократик Республикаси тинч-тотув яшаш, бир-бирларини ҳурмат қилиш ва бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик принциплари асосида барча мамлакатлар билан нормал, тинч ва тенг ҳуқуқли ўзаро муносабатлар ўрнатишга интилмоқда.

Шу муносабат билан В. Штоф қуйидагиларни айтди: Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети ва Германия Демократик Республикаси ҳукумати Америка агрессорларининг Вьетнам халқига қарши қилаётган жиноятларини қатъиян қоралайдилар ва барча социалистик давлатларнинг Вьетнам халқини ҳимоя қилиш учун биргаликда ҳаракат қилишлари тарафдоридирлар. Биз, деди В. Штоф, Американинг Доминикана Республикаси халқига қарши интервенцияси дарҳол тўхтатилсин ва Америка қўшинлари бу мамлакатдан олиб чиқиб кетилсин, деб ҳам талаб қиламиз.

В. Штоф нутқининг охирида ишонч билдириб айтдики, Германия Демократик Республикаси бутун немис халқининг манфаатларига мувофиқ, ўзи танлаб олган йўлидан дадил олға бораверади ва бутун Германиянинг тинчлик, демократия, социал тараққиёт ва бошқа ҳамма халқлар билан дўстлик давлати бўлиб қолиши учун курашни давом эттира беради.

Ўртоқ А. Н. КОСИГИН нутқи

Делегациямиз, деди ўртоқ А. Н. Косигин, гитлерчилар фашизми устидан қозонилган ғалабанинг 20 йиллигига бағишланган тантаналарда социалистик Германия меҳнаткашлари билан биргаликда қатнашиш учун Берлинга келди. Бу кунни бутун дунё халқлари нишонламоқдалар. Бу кун уларнинг хотирасида тарихдаги барча урушлар орасида энг кўп қон тўкилган урушнинг тугалланган куни, гитлерчилар фашизми зулмидан халос бўлиш куни сифатида абадий сақланиб қолади.

Совет халқига фашист босқинчилар билан курашнинг асосий оғирлигини ўз зиммасига олишга тўғри келди. Совет халқи, — деб нутқини давом эттирди А. Н. Косигин, деярли бутун Европа қитъасидаги ресурсларни ўзига хизмат қилдирган гитлерчи армияларнинг қаттиқ ҳамласига бардош берди. Совет Армияси буюк халоскорлик вазифасини ўз зиммасига олди ва ўзининг юксак интернационал бурчини шараф билан бажарди. Жаҳонда биринчи социализм мамлакати бўлган Совет Иттифоқи фашист империясини тор-мор қилишда асосий роль ўйнаганлиги тамомила қонуний бир ҳолдир. Коммунистик партия фашизмга қарши курашда совет халқига раҳбарлик қилди, энг илғор идеология — марксизм-ленинизм идеологияси совет халқига илҳом бахш этди.

Аммо Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, бизнинг армиямиз ва халқимиз ҳатто урушнинг энг оғир дақиқаларида ҳам, деди А. Н. Косигин, герман фашизмини немис халқи билан бир қаторга асло қўйган эмас. Совет солдати немис тупроғига истилочи ва қасосчи бўлиб эмас, балки Германия меҳнаткашларининг дўсти бўлиб кирди. Совет солдати Германия меҳнаткашларини фашизмга қарши курашда, социализм учун курашда ўзининг табиий иттифоқчилари деб билди.

Биз ғалабанинг 20 йиллигини нишонлаб турган ҳозирги кунда, деди А. Н. Косигин, халқлар озодлиги учун жонини фидо қилган кишиларни миннатдорлик билан эсга оламиз.

Биз, коммунистлар, деб давом этади А. Н. Косигин, соф виждонимиз билан шуни айта оламизки, янги урушнинг олдини олиш учун кўп иш қилинди. Европадаги ва бутун дунёдаги кучлар нисбати, бинобарин, халқаро аҳвол ҳам ҳозир урушдан аввалги вазиятдан тамомила фарқ қилади. Уруш тамом бўлганидан кейин ўтган 20 йил тарих тараққиёт ва социализм кучлари фойдасига ривожланиб борган йиллар бўлди. Варшава шартномаси ташкилотида бирлашган социалистик давлатлар ҳамдўстлиги Европа халқларининг осойишталигини қўриқлаб турибди. Германия Демократик Республикасининг ташкил топиши Германиянинггина эмас, балки бутун Европанинг ҳаётида ҳам энг муҳим тарихий воқеа бўлди. Немис ерида тарихда биринчи марта чинакам демократик ва тинчликсевар давлат—ишчи ва деҳқонлар давлати вужудга келди. Тинчлик, барча давлатлар ва халқлар билан дўстлик ва ҳамкорлик, Европада хавфсизликнинг самарали системасини вужудга келтириш учун кураш — социалистик Германия сиёсатининг мазмунидир. Германия Демократик Республикаси тинчлик ва халқлар ўртасидаги дўстлик учун курашиб, бутун немис халқининг манфаатлари ва орзу-тилакларини ифода этади. Германия Демократик Республикаси ўзининг тинчликсеварлик сиёсати туфайли халқаро майдонда катта обрў ва ҳурматга сазовор бўлди. Немис ишчи ва деҳқонлари давлати яшамоқда, куч тўпламоқда ва ўзининг халқаро позицияларини мустаҳкамламоқда. Совет кишилари Германия Демократик Республикасининг муваффақиятларини табриклайдилар.

Германия Демократик Республикаси Европа марказида социализм ва тинчликнинг олдинги сафида турган таянчдир, деган сўзларни кўп такрорлайдилар. Ҳақиқатан ҳам шундай деди А. Н. Косигин. Сизнинг республикангиз империализмга қарши курашнинг олдинги сафида турибди. Социалистик Германияга қилинадиган ҳар қандай ҳамлани Совет Иттифоқининг миллий хавфсизлигига, бутун социалистик ҳамдўстликнинг хавфсизлигига қилинадиган ҳамла деб қараймиз. Иккинчи жаҳон уруши сабоқларини ўзлаштириб олмаган кишиларга ҳозирги кунда ҳам шу гапларни айтамиз: Социалистик интернационализм принципларига содиқ бўлган, дўстлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномамизга содиқ бўлган Совет Иттифоқи Германия Демократик Республикаси чегараларининг дахлсизлигини ўз чегараларини ҳимоя қилгандек ҳимоя қилаверади.

Ғарбий Германия милитаристлари ва реваншчилари, деб таъкидлаб ўтди А. Н. Косигин, ўтган урушнинг якунларини ревизия қилишни хаёлларига келтириш билангина чекланиб қолмаётирлар. Бонн давлатининг бутун сиёсати ана шу мақсадга бўйсундирилган. Улар шунинг учун ҳам ядро қуролига қўл узатмоқдалар. Ғарбий Германия реваншизми Қўшма Штатлардан кучли мадад олди. Худди шу нарса Ғарбий Германия реваншизмини айниқса хатарли қилиб қўйди.

Германия Федератив Республикасининг ҳукмрон доиралари Ғарбий Берлинни қўлга киритишни, Германия Демократик Республикасини қўшиб олишни истаётганликларини яширмаётирлар, деди А. Н. Косигин. Бу доиралар халқаро кескинликни юмшатишнинг, давлатлар ва халқлар ўртасида ҳамжиҳатликни яхшилашнинг ашаддий душманлари бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Улар бошқа суверен давлатларнинг ишларига сурбетлик билан аралашмоқдалар, бу давлатларнинг ҳукуматларига кимлар билан нормал яхши қўшничилик муносабатлари боғлаш мумкин-у, кимлар билан бундай муносабатларни боғламаслик кераклиги хусусида ўз хоҳишларини мажбуран қабул қилдиришга уринмоқдалар. Бошқа ҳолларда бўлгани сингари, бу ўринда ҳам уларнинг манфаатлари Америка монополияларининг манфаатлари билан чатишиб кетмоқда. Реакцион кучларнинг бу иттифоқи тинчлик ва тараққиёт ишига душманликдан иборат сиёсатни ўтказмоқда. Бу сиёсат Ғарбий Европа мамлакатларининг манфаатларига зид бўлиб, Ғарбий Германиянинг ўзидаги халқларнинг манфаатларига карама-қарши сиёсатдир.

Германия Демократик Республикасининг Халқ палатаси озодлик кунининг 20 йиллигига чиқарган манифестида мамлакатни демократик ва тинчликсеварлик негизларида бирлаштиришнинг кенг ва конкрет программасини илгари суради. Бу программа бутун немис халқи олдида реал тарихий истиқболни очиб беради. Совет Иттифоқи бу программага қўшилади ва уни қўллаб-қувватлайди, деди А. Н. Косигин.

Мен Совет Иттифоқи номидан шуни айтаманки, деб сўзини давом эттиради А. Н. Косигин, Германия Демократик Республикаси шу манифестда эълон қилинган мақсадларни амалга оширишда бизнинг мамлакатимизнинг тўла мададкорлигига умид боғлаши мумкин. Европа халқларининг, шу жумладан ҳар иккала герман давлати аҳолисининг туб манфаатлари иккинчи жаҳон уруши қолдиқларини тугатишни ва реал мавжуд бўлиб турган аҳвол негизида Германия проблемасини тинч бартараф этишни талаб қилмоқда, деб ҳисоблаб келдик ва шундай деб ҳисобламоқдамиз.

Америка империализми халқаро жандарм сифатида майдонга чиқаётган ҳозирги кунда халқаро коммунистик ҳаракатнинг, барча антиимпериалистик кучларнинг бирлиги энг муҳим вазифалардан биридир, дейди сўнгра А. Н. Косигин. Америка Қўшма Штатларининг ҳукмрон доиралари амалга оширилиши мумкин бўлмаган ишни қилишга — тарихнинг олға қараб ҳаракатини тўхтатиб қўйишга, шу доираларнинг кўп куч-ғайрат сарфлашларига қарамай, тобора кенгайиб бораётган, ер курасининг янги-янги районларини қамраб олаётган озодлик курашини бўғиб ташлашга уринмоқдалар. Америка Қўшма Штатлари Вьетнамга доир Женева битимларининг бажарилишини барбод этди ва шу мамлакатнинг халқига қарши очиқдан-очиқ ҳарбий интервенция қилмоқда. АҚШ Жанубий Вьетнамдаги ялпи террор ва қароқчиликдан Вьетнам Демократик республикасини ваҳшиёна бомбардимон қилишга ўтди. Бу фактларнинг ҳаммаси шундан далолат бермоқдаки, Америка империалистлари ҳарбий зўравонлик ва ўзининг хоҳиш-иродасини қўпол куч билан зўрлаб қабул қилдириш йўлига тушиб олдилар.

Лекин шуни унутмаслик керакки, деб уқтириб ўтди А. Н. Косигин. Вьетнам халқининг ўз дўстлари бор, улар Вьетнам халқини кулфатда қолдирмайдилар. Бинобарин, Вашингтон эртами, кеч бу факт билан ҳисоблашишга мажбур бўлади. Тинчлик, озодлик ва мустақиллик идеалларини қадрловчи бирон халқ, бирон давлат Вьетнамдаги воқеаларга бепарво қараб тура олмайди. Дарҳақиқат, Американинг бир интервенциясига муроса билан қарагудек бўлсангиз, бошқа мамлакатлар худди шундай аралашувнинг қурбони бўлиши мумкин. Англия ҳукумати ёки Ғарбий Германия ҳукуматига ўхшаб, Қўшма Штатларнинг агрессив сиёсатини кўр-кўрона қувватлаётган кимсалар ўз зиммаларига катта ва оғир масъулиятни олмоқда.

Уруш, тинчлик ва революция масалалари ҳали ҳеч қачон ҳозиргидек катта аҳамият касб қилмаган эди. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши сиёсатини изчиллик билан амалга ошириб, империалистик реакциянинг революцион ҳаракатни мағлубиятга учратиш, янги жаҳон урушини бошлаб юбориш учун қилаётган ҳамма уринишларига қарши сабот билан курашмоқдалар. Ҳеч ким бизни ана шу ленинча йўлдан тойдириб юборишга муваффақ бўла олмайди, деди А. Н. Косигин. Биз учун янги жаҳон ёнғинининг олдини олишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ.

Ана шу тантанали кунда, деди пировардида А. Н. Косигин, бизнинг делегациямиз Германия Демократик Республикасининг бутун аҳолисига, немис халқининг барча прогрессив кучларига Коммунистик партиямиздан ва Совет ҳукуматимиздан, Совет Иттифоқининг барча халқларидан оташин салом топширади.

А. Н. Косигин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг немис халқи гитлерчилар фашизмидан озод қилинган куннинг 20 йиллиги муносабати билан Германия Демократик Республикаси меҳнаткашларига табрикномасини ўқиб беради.

„1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг 20 йиллиги" деган юбилей медали тўғрисида Низом

1. «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг 20 йиллиги» деган юбилей медали билан қуйидагилар мукофотланадилар:

ССР Иттифоқи қуролли кучлари сафларида бўлиб 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қатнашган барча ҳарбий хизматчилар ва ёлланиб ишловчилар составидаги кишилар, Улуғ Ватан уруши партизанлари, ССР Иттифоқи Қуролли кучларининг бутун шахсий состави, шунингдек «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида Германия устидан қозонилган ғалаба учун» медали билан мукофотланган бошқа кишилар.

2. «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг 20 йиллиги» деган юбилей медали СССР Олий Совети Президиуми номидан қуйидаги тартибда топширилади:

Ҳарбий хизматчиларга — қўшин қисмлари, қўшилмалари, командирлари, муассасалар, ўқув юртларининг бошлиқлари томонидан.

ССР Иттифоқи Қуролли Кучлари сафидан кетиб қолган кишиларга — мукофотланган кишининг истиқомат жойида республика, ўлка, область, округ, шаҳар ва район ҳарбий комиссариатлари томонидан,

собиқ партизанларга, шунингдек «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида Германия устидан қозонилган ғалаба учун» медали билан мукофотланган кишиларга — иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советлари Президиумлари, меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область, округ, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари томонидан.

3. «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг йигирма йиллиги» деган юбилей медаль кўкракнинг чап томонига ва орденлар ҳамда бошқа медаллар бўлган тақдирда «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида Германия устидан қозонилган ғалаба учун» медалидан кейин тақилади.

4. «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг йигирма йиллиги» деган юбилей медаль мукофотланган киши вафот этгандан кейин медаль гувоҳномаси билан бирга унинг оиласида қолади.

„1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг йигирма йиллиги" деган юбилей медалининг тасвири

Медаль жездан ясалиб, тўгарак шаклда бўлади. Медалнинг ўнг томонида бир-бирига маташган дафна ва эман шохчалари фонида халоскор совет жангчисининг тасвири ва «1941—1945 йил» деган рақамлар ёзилган бўлади.

Медалнинг орқа томони ҳошиясида «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг йигирма йиллиги» деб ва медалнинг ўртасида «XX» рақами ҳамда сочилиб турган нур фонида юлдузча шакли бўлади.

Медалнинг четлари ҳошия билан ўраб олинган.

Медалдаги тасвирлар ва ёзувлар бўртириб берилган.

Медалнинг ҳажми диаметрида 32 миллиметр.

Медаль тешиги ва ҳалқачаси воситаси билан беш бурчакли колодкага улаб қўйилади. Колодканинг усти эни 24 миллиметрли товланиб турадиган ипак лента билан қопланган бўлади. Лентада қизил, кўк ва қора чизиқлар бўлади. Лентанинг четидаги қора чизиқ торгина кўк чизиқ билан ҳошия қилинган.

ХОТИН-ҚИЗЛАР СОВЕТЛАРИ РАИСЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА СЕМИНАРИ

6 майда Тошкентда область, шаҳар ва район хотин-қизлар советлари раисларининг республика семинари бошланди. Бу семинарни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети уюштирди. Семинарда хотин-қиз активларидан 130 киши қатнашмоқда.

Семинарда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов хотин-қизлар ўртасида сиёсий тарбия ишларини янада кучайтириш чоралари тўғрисида доклад қилди.

Шундан кейин семинар қатнашчилари ўз тажрибалари ҳақида гапирдилар. Тошкент область партия комитетининг секретари Ҳ. Р. Мусахонова биринчи бўлиб сўзга чиқди. Ҳ. Р. Мусахонова областдаги хотин-қизлар советлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленумининг қарорини бажара бориб, турмуш маданиятини юксалтиришга қандай эришаётганликлари ҳақида батафсил сўзлаб берди. Наманган хотин-қизлар советнинг раиси Т. Холхўжаева маҳаллаларда хотин-қизлар ўртасида олиб борилаётган сиёсий тарбия ишига тўхталиб ўтди. Чирчиқ шаҳри хотин-қизлар советининг раиси В. А. Руднева ўз нутқини ана шу саноат маркази хотин-қизларининг коммунистик турмуш учун олиб бораётган курашига бағишлади. Каттақўрғон район хотин-қизлар советининг раиси Х. Турдиева меҳнаткаш хотин-қизларнинг дам олишни уюштириш соҳасидаги иш тажрибаларини сўзлаб берди.

Республикадаги бир қанча министрликларнинг раҳбарлари ўз нутқларида совет давлати она ва болаларнинг саломатлиги тўғрисида, шунингдек, колхозчи аёлларнинг социал таъминоти ҳақида йил сайин зўр ғамхўрлик қилаётганлигига тўхталиб ўтдилар.

Семинар қатнашчилари Тошкент шаҳрининг Октябрь районидаги маҳалла хотин-қизлари советларининг иши билан танишдилар. Семинарда КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтириш тўғрисида лекция ўқилди.

Семинар бир неча кун давом этади. (ЎзТАГ).

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари совети шаҳар ва район саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари коллективларининг 1965 йил биринчи квартал социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқиб область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари советининг кўчма Қизил байроғини Чирчиқ шаҳрида қолдиришга қарор қилдилар. Шаҳарда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш квартал плани 114 процент, қурилиш-монтаж ишлари топшириғи 125 процент, меҳнат унумдорлиги 101 процент ва маҳсулот таннархи бўйича белгиланган план 99.6 процент адо этилган.

Янгийўл шаҳар ва Бўка районн саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари коллективларининг иши қониқарли деб таъкидланди.

РАДИО КУНИГА БАҒИШЛАБ

Улкан юртимизга яна бир қувончли байрам кириб келди. Барча совет кишилари билан биргаликда Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари ҳам улуғ рус олими А. С. Попов ўзининг гениал кашфиётини — жаҳонда биринчи радиоприёмникни намойиш қилган ўша унутилмас куннинг етмиш йиллигини нишонладилар. Минглаб агитаторлар ва пропагандистлар завод ва фабрикаларнинг цехларида, колхоз ва совхозларнинг дала шийпонларида умумхалқ байрами — радио куни тўғрисида суҳбатлар ўтказдилар.

Республика пойтахтида ана шу шонли кунга бағишланиб А. Навоий номли опера ва балет театрида умумшаҳар тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш шаҳар партия комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитети ва Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги томонидан чақирилди.

КПСС Марказий Комитети Президиуми якдиллик билан, гулдурос қарсаклар остида йиғилишнинг фахрий президиумига сайланади.

Республика Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетининг раиси У. Е. Иброҳимов «қоғозсиз ва масофасиз» газета — радионинг коммунистик партиянинг идеология ишидаги ғоят катта аҳамияти тўғрисида гапирди. Республика Алоқа министри В. И. Йўлдошев Ўзбекистонда радио ва телевидениени янада ривожлантиришда қўлга киритилган ютуқлар ва истиқболлар тўғрисида сўзлаб берди.

Янгийўл районидаги Охунбобоев номли колхоз комплекс механизациялашган бригадасининг раҳбари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор Турсуной Раимова, Тошкент радиолампа заводининг ишчиси, коммунистик меҳнат зарбдори М. Талалаева, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника институти директорининг ўринбосари М. С. Саидов, рус тили ва адабиёти институтининг студенти Р. Усмоновалар табрик нутқи сўзладилар.

Тантанали йиғилишдан кейин йиғилиш қатнашчилари учун катта концерт қўйиб берилди. (ЎзТАГ).

ЮРАК ТИНЧИМАЙДИ

ОЧЕРК

ҲИКМАТ чўчиб уйғониб кетди. Ҳали осмон ёришмаган, қўшнининг хўрози тонгни қутлаб қичқирмаган эди. Ним қоронғу хонанинг бурчагидаги осма соатнинг тилларанг капгири деразадан тушиб турган ожиз нур аксида хирагина ялтиллайди.

Ҳикмат ўтириб олиб ҳузур қилиб керишди-да, одатича сакраб ўрнидан туриб кетди. Ёзув столи устидаги кўк қалпоқли лампани ёқди. Мана ўша неча кечалар уйқусини ўғирлаган, хаёлини олиб қочган, формулалар, кимёвий реакциялар жадвали. Ҳаммаси тайёр. Лекин... Ҳамма нарса ҳам кишининг ўйлагани, орзу қилганича бўлавермас экан.

Кеча кечқурун ўттиз ёшли навқирон йигит ўлди. Ҳикматнинг қўлида жон берди. Ошқозон яраси кенгайиб кетган, ўз вақтида касалнинг олди олинмаган экан. Мана операция ҳам ёрдам бермади. Ҳикмат хонасига кириб кетаётганида марҳумнинг бошида йиғлаб ўтирган онасини, ёшгина хотинини кўрди... Эшик ёнида турган йўл-йўл халатли бир чол Ҳикматга қарамай ғудраниб қўйди:

— Операция дуруст чиқмаган чоғи.

Ҳикмат эшитмаганга солиб ўтиб кетди. Йўқ, у кечагина институтни битирган ёш бола эмас. Ўн беш йилдан бери шифокорлик қилади. Касалхонанинг бош врачи. У бунақа таъналардан қаттиқ изтироб чекади. Қани энди, инсон организми қанчалик мураккаб эканлигини, инсон ҳаёти билан ҳазиллашиб бўлмаслигини ҳамма ҳам билса эди!

ҲИКМАТ яна ўша кимёвий реакциялар жадвалини қўлига олди. 55 процент бальзам, ўн процент эфир мойи, ўттиз процент мум, беш процент гул чанги. Буларнинг ҳаммаси оддийгина асалари сўлагида бор. Асаларининг маълум бир туркуми — ишчи асаларилар кун бўйи шунақа сўлак ишлаб чиқаради. Бу дорининг қуввати какаиндан беш марта, новокаиндан эллик икки марта кучли. Қоғозда ҳаммаси исботланган.

Ҳикмат осма соат капгирининг бир меёрда чиқиллашига қулоқ солиб узоқ ўтирди. Гоҳо кичик бир тасодиф ҳам катта янгиликнинг бошланишига сабаб бўларкан. Бундан роса саккиз йил илгари Бўкада ишлаб юрганида бир аёл қўли куйиб, касалхонага келди. Ҳовлидан самовар кўтариб уйга кириб кетаётганида остонага қоқилиб куйиб қолган экан. Ҳикмат дори-дармон қўйиб, аёлни кузатиб қолди.

— Эртага тағин келинг. Ўн беш кун қатнайсиз...

Аммо аёл эртасига келмади. Индинига ҳам, Ҳикмат хавотир олиб аёлнинг уйига борди.

— Хафа бўлманг, доктор. Касалхонага боролмадим. Мана, қўлим тузалиб кетди. — Аёл қўлини чўзиб кўрсатди: куйишдан нишона ҳам қолмаганди. — асаларининг сутини сургандим, тузалиб кетди. Қўшиб қўйди аёл.

Халқнинг ўзи табиб, халқнинг ўзи энг яхши гений! Халқдан ўрганиш керак, оддий кишилардан!

УША кундан бошлаб Ҳикмат асаларининг «сути»га қизиқиб қолди. Шу мавзудаги адабиётларни ўқиди. Бир қанча жойларда организм ташқарисидаги яраларни асаларининг «сути» билан эмас, сўлаги билан даволашган. Свердловскла машҳур доктор уруш йилларида жароҳатларни, куйган тўқималарни шу усулда тузатган. Лекин бу дорини ички тўқималарда, шунингдек, ошқозон ярасини даволашда қўллаб бўлмайди деб қайта-қайта ёзилган. Нега энди ташқи яраларни даволаса бўлади-ю, ички яраларни даволаб бўлмас экан?

... Ҳикмат чаккасини кафтлари билан қисиб, чарчоқ кўзларини юмди. Қўли куйган аёл ҳам, кечаги вафот этган навқирон йигит ҳам, асаларининг сўлаги ҳам хаёлида бир-бирига қўшилиб, аралаш-қуралаш бўлиб кетди.

Ҳовлида Орифжон отанинг йўталгани эшитилди. Ҳикмат бошини кўтариб қаради. Деразадан дадасининг шарпаси кўриниб қолди. Отанинг одати шу. Ёшлигида геолог бўлгани учунми, ҳаммадан олдин туриб олади, кўча дарвозасини очиб қўяди: шундай қилса ҳовли файзли бўлармиш. Отанинг ўзи ҳам шу ҳовлига, шу оилага файз бериб туради. Мана саксон етти ёшга чиқибдики, ҳалиям бардам.

Ҳикмат хаёл суриб ўтирарқан, эшик очилди. Салқин ёмғир ҳавоси хонага қуйилиб кирди. Ҳикмат дадасини кўриб салом берди.

— Ёмғир ҳам э қуйдия! Майли вақтида ёғаверсин! Бу ҳам бўлса ернинг ризқи-насибаси. — Орифжон ота кроватга омонатгина ўтириб Ҳикматга разм солди. — Кечаси билан чироқ ўчмади. Ухламадинг чоғи?

— Озроқ ишим бор эди, шуни ўйладим.

— Мен ҳам алла-паллагача ухлай олмадим. Абдумалигинг кечаси билан қайт қилиб нақ ўтакамизни ўн бўлди-да!

Ҳикмат ўрнидан туриб кетди.

— Нега чақирмадингиз?..

— Безовта қилмай дедик...

Ҳикмат пастак девор тагидаги туйнукдан қўшни ҳовлига ўтди. Абдумалик девор ёнидаги кароватда беҳол ётарди. Ҳикмат йигитчани ечинтириб кўрди. Ҳаммаси маълум: ўн икки бармоқли ичак яраси тағин очилиб қолган. Касалхонадан чиққанига энди икки ой бўлувди-я. Ҳикмат ўз қўли билан даволаган эди. Лекин ошқозон шунақа нозик нарсаки, пархаз сал бузилса яра тағин очилиб қолаверади.

АБДУМАЛИКНИ кийинтириб кўчага олиб чиқишганида тонг отган, аммо ерга осилиб тушаётган ёмғир иплари ҳавони алланечук ғамгин, қоронғу қилиб кўрсатарди. Ҳикмат беморни врачлар хонасига олиб кирди. Ҳали ҳамширалар келмаган, хонанинг тўрида турган врач Стройков оппоқ, сийрак сочини текисларди. У Ҳикматни кўрди-ю, қалин гардишли кўз ойнак орқасидан жилмайиб турган кўзлари бирдан жиддийлашди. Абдумаликка имо қилиб сўради.

— Нима, тағин кучайиб кетдими?

Ҳикмат индамасдан бош силкиб қўйди. Ёшгина ҳамшира қиз Ала беморни олиб чиқиб кетди. Стройков ҳам унинг кетидан чиқиб кетаётган эди, Ҳикмат тўхтатди. «Бу одам билан маслаҳатлашса арзийди. 41 йилдан бери врачлик қилади. Тажрибали, билимдон киши».

— Василий Петрович! Бугун таваккал иш қилмоқчиман. Биласизми, Абдумалик ўзимнинг жияним...

Василий Петрович Ҳикматнинг нима демоқчи эканини тушунди. Демак, у биринчи тажрибани бегона кишида эмас, ўзининг қариндошида қўллаб кўрмоқчи. Бир нима бўлиб қолса... Йўқ, ҳаммаси яхши бўлади...

Василий Петрович Ҳикматнинг елкасидан қучиб олди.

— Баракалла ука! Сенинг ўрнингда бўлганимда мен ҳам шундай қилардим. Дадил бўл! Агар бемор қийналиб қолса, қон берамиз.

АБДУМАЛИК кўп ялинтириб ўтирмади. Дорини асалнинг ўзини ютгандай хотиржамлик билан ютиб юборди. Уч кунгача палатада уч киши — Ҳикмат, Василий Петрович навбатчи ҳамшира мижжа қоқмай чиқишди. Абдумалик роҳат қилиб ухларди. Уч кун, уч баҳор куни ўтди. Эҳтимол шу уч кунда Ҳикматнинг сочига илк оқ толалар оралагандир, эҳтимол Василий Петровичнинг пешонасига яна уч ажин из тортгандир...

Яна шундай уч кунлардан ўнтаси ўтди. Абдумалик рентгендан ўтганида яранинг изи ҳам қолмагани аниқланди. Бу шифокорлар учун ҳам, беморлар учун ҳам катта янгилик эди. Демак энди ошқозон ярасининг очилиб қолиши билан беморлар қайта-қайта касалхонага келмайди, демак юзлаб турли-туман дори-дармонлар ўрнига оддийгина асаларининг сўлаги ишлатилади. Врачлар малакасини ошириш институтининг кафедра мудири профессор Рауф Абдуллаевич Абдуллаев ҳам, Тошкентдаги 16-шаҳар касалхонасининг шифокорлар коллективи ҳам бош врач Ҳикмат Ориповни ижодий ғалаба билан қутладилар. Ўшандан бери орадан бир йил ўтди. Юздан ортиқ беморнинг ошқозон яраси бутунлай тузалиб кетди. Феодор Папамилус, Михаил Пинхасов, Эркин Нуъмонов, Ҳурбой Обидов — булар Ҳикматнинг қўлида шифо топган кишиларнинг бир қанчаси холос. Эски усулда даволанганида касаллик уч-тўрт ойда қайталаниб турарди. Энди-чи? Энди биронта бемор касалхонага қайтиб келмади.

Ҳикматнинг уйқусиз тунлари тамом бўлгани йўқ ҳали, Медицина олдида ҳал этилмаган жумбоқлар жуда кўп. Юрак тинчимайди, олға бошлайди кишини, талпинади, излайди. Айтгандай, Абдумаликни айтмайсизми. У энди соғлом, Тошкент Давлат медицина институтининг биринчи курсида ўқияпти. Абдумалик ҳам тоғаси Ҳикматдай доктор бўлмоқчи.

Ўткир ҲОШИМОВ.

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 20 ЙИЛЛИГИГА

АБАДИЙ ЯШАЙДИ БУ ҚАҲРАМОНЛИК

ФОТОСУРАТЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

1945 йил. Мағлуб бўлган фашистлар Германиясининг Кюстрин шаҳри. Фашист қуллигидан озод қилинган совет гражданлари ўз халоскорлари — совет жангчилари билан суҳбатлашаяптилар.

ТАСС фотохроникаси.

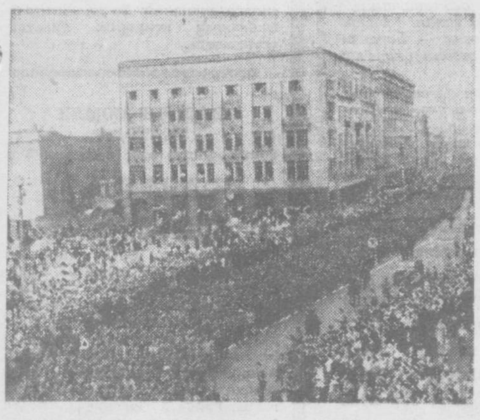

Мана, бир маҳаллар Москвада ҳарбий парад ўтказишни режа қилиб қўйган гитлерчиларнинг кўп минг сонли колоннаси Маяковский номли майдондан ўтиб бормоқда. Москваликлар бутун режалари пучга чиққан фашистларга қаҳр-ғазаб билан қараб, уларни кузатмоқдалар.

А. Лесс фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

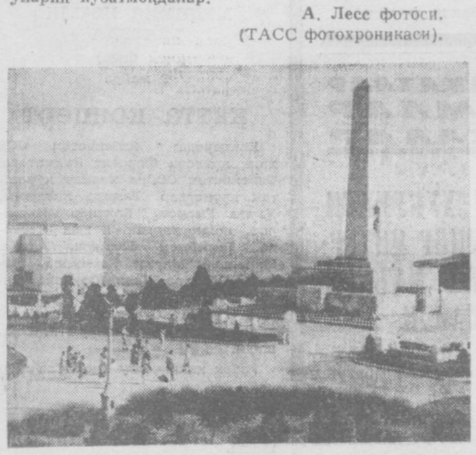

Севастополь мудофааси Улуғ Ватан урушининг қаҳрамонона саҳифаларидан биридир. Шаҳарда севастополликларнинг жасоратини мадҳ этувчи Сапун тоғи ҳужуми тасвирланган диаграмма ҳамда Шон-шуҳрат обелиски бутун шаҳарнинг ҳамма томонидан кўриниб туради.

Б. Квитко фотоси,
(ТАСС фотохроникаси).

ОЛАМШУМУЛ ТАРИХИЙ ЖАСОРАТ

П. А. РОТМИСТРОВ

Бронетанк қўшинлари бош маршали

БУНДАН 20 йил муқаддам Москванинг оқшом осмонини мунаввар қилган салют залплари немис-фашист босқинчилари ва уларнинг иттифоқчиларига қарши олиб борилган энг оғир, қонли кураш совет халқи ва унинг қуролли кучларининг буюк ғалабаси билан тамом бўлганлигини бутун дунёга маълум қилди.

Бу ғалаба Ватанимизни қулликка тушиб қолишдек даҳшатли хавфдан халос қилди ва Европадаги кўпгина халқларни фашизм зулмидан озод этди.

Ўтган уруш икки мамлакат ўртасида бўладиган одатдаги жанжалли масалалар ёки территорияларга тааллуқли уруш эмас эди. Бу урушда Совет давлатининг ҳаёт-мамоти масаласи ҳал этиларди. Урушни бошлаган герман фашизми ўз олдига фақат совет ерини босиб олишнигина мақсад қилиб қўймаган эди. Унинг планлари дунёда биринчи социалистик давлатни йўқ қилиб ташлаш, совет кишиларини миллий мустақилликдан маҳрум этиш, ўн миллионлаб руслар, украинлар, белоруслар ва бошқа СССР халқларини қириб ташлашни кўзда тутган эди.

Шунинг учун ҳам шиддатли жангларда ўз она тупроғини, ўз озодлиги ва мустақиллигини матонат билан ҳимоя қилган халқимиз бу урушни Улуғ Ватан уруши деб, у тамом бўлган кунни эса буюк байрам — Ғалаба Куни деб атади.

Ғалаба йўли жуда машаққатли бўлди. Совет кишиларига ҳам мағлубият мусибатини, ҳам фашист тутқинлиги азобини тортишга, авлодлар меҳнати билан бунёд этилган кўпгина бойликларни йўқотишга тўғри келди. Улуғ Ватан уруши Ватанимиз ўз бошидан кечирган урушларнинг энг оғири бўлди.

Фашистлар Германияси Совет Иттифоқига ҳужум қилиш олдида капиталистик давлатларнинг ҳаммасига қараганда ҳам энг кучли армияга эга эди. Унинг составида 7 миллиондан ортиқ солдат ва офицер бор эди; бу армия қуролли курашнинг энг янги воситалар ёрдамида йирик ҳарбий операциялар ўтказишнинг икки йиллик тажрибасига эга эди. Герман милитаристлари ихтиёрида 1941 йил ёзига келиб фашистлар армияси оккупация қилиб олган кўпчилик Европа мамлакатларининг саноати ва ҳарбий-стратегия ресурслари ҳам герман милитаристлари ихтиёрида бўлган.

Ана шу устунликлар, шунингдек тўсатдан хиёнаткорона ҳужум қилиш натижасида немис-фашист қўшинлари урушнинг бошларида стратегик ташаббусни қўлга олишга муваффақ бўлди. 1941 йил кузига келиб улар Совет Иттифоқининг муҳим саноат ва қишлоқ хўжалик районларига эга бўлган ғарбий областларининг каттагина қисмини оккупация қилдилар, Киевни эгаллаб, Ленинградни ўраб олдилар, Москвага яқинлашиб қолдилар.

Мамлакатимиз даҳшатли хавф остида қолди.

Ўша оғир даврларда совет кишилари жонажон Коммунистик партия атрофига яна ҳам мустаҳкамроқ жипслашишди, бир кишидек севимли Ватан ҳимоясига отланишди. Мамлакат устидаги хавф партия ва бутун совет халқи ҳаётини ҳарбийчасига қайта қуришга мажбур этди. КПСС курашнинг аниқ программасини олға сурди, кўпмиллионли омманинг илҳомлантирувчи ва ташкилотчи кучи бўлиб майдонга чиқди, халқнинг куч-ғайратини душманни тор-мор келтиришга сафарбар этди.

Совет меҳнаткашлари партиянинг **«Ҳамма нарса фронт учун, ҳамма нарса ғалаба учун!»** деган шиорини якдиллик билан қўллаб-қувватладилар. Бу эса мамлакат экономикасини мисли кўрилмаган тезликда ҳарбий изга тушириб юбориш, Уралда, Сибирда, Ўрта Осиёда жуда қисқа муддатларда янги саноат корхоналарини ишга тушириш, қурол-яроғ, ўқ-дори ва ҳарбий анжомлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш имконини берди. Меҳнат қаҳрамонлиги аҳолининг ҳамма табақаларини — ишчиларни, колхозчиларни, зиёлиларни ўз бағрига олди. Ҳамма вақт билан сира ҳисоблашмай фронт учун, ғалаба учун ишлади.

Уруш йилларида мамлакатимиз ичкарисида хотин-қизлар ва ёшлар ниҳоятда катта роль ўйнашди. Улар фронтга кетган эрлари, оталари, акаларининг меҳнати оғирлигини ўз зиммаларига олишди. Улар эркаклар касбини эгаллаб олиб пўлат эритдилар, шахталарда кўмир қазиб чиқардилар, токарлик станоклари ёнида ишладилар, тракторларни бошқардилар...

Шафқатсиз синов совет кишиларининг сабот-матонатини ва ҳақ ишнинг ғалабасига бўлган ишончини йўқота олмади. Улар фронтда ҳам, мамлакат ичкарисида ҳам бутун дунёга мардлик, жасурлик, оммавий қаҳрамонлик, юксак ватанпарварлик намуналарини кўрсатдилар.

Ғарбий Европа мамлакатларидан ғалабали юриш билан ўтган гитлерчилар армияси совет кишиларининг мислсиз қаҳрамонлигидан саросимага тушиб қолди. Брест қалъасининг сон жиҳатидан оз бўлган гарнизони душманнинг анча устун бўлган кучларига қарши 29 кун жанг қилди; Одесса мудофаачилари душманнинг қутириб қилган ҳужумини 73 кун тўсиб турдилар; мағрур Севастополь 250 кун қаддини букмай турди; Ленинграднинг қаҳрамонона мудофааси икки ярим йил давом этди.

Шиддатли мудофаа жангларида Совет Армияси агрессорга қарши қақшатғич зарбалар берди. У немис-фашист қўшинлари асосий группировкасини Москва остоналарида ҳолдан тойдириб, иккинчи жаҳон уруши мобайнида биринчи марта гитлерчи босқинчиларни чекинишга мажбур этди. Бу билан душманнинг Совет Иттифоқига қарши «яшин тезлигида уруш қилиш» плани ҳам барбод бўлди.

Волгадаги улкан жангда СССР Қуролли Кучлари янги буюк ғалабани қўлга киритди. Бу ғалаба урушнинг боришида туб бурилишга асос солди. Немис-фашист қўмондонлигининг 1943 йил ёзида урушнинг боришини ўз фойдасига ўзгартиришга уриниши ҳам мағлубият билан тамом бўлди. Совет Армияси Курск яқинида душманга катта зарба бериб, фашистлар қўлидан стратегик ташаббусни бутунлай тортиб олди ва бу ташаббусни фашистлар Германияси батамом тор-мор этилгунича ўз қўлида мустаҳкам ушлаб турди.

Совет Қуролли Кучлари шиддатли ҳужум жанглари олиб бориб, 1944 йилда Ватанимиз муқаддас тупроғини душмандан батамом тозаладилар. Улар ўзларининг халоскорлик миссияларини бажара бориб, гитлеризм қул қилган Европа мамлакатлари территориясига қадам қўйдилар ва бу мамлакатлар халқига манфур фашизм зулмини улоқтириб ташлашда ёрдам бердилар. Польша, Чехословакия, Болгария, Югославия, урушнинг охирларида эса Румыния ва Венгриянинг ҳарбий қисмлари ва партизанлари бизнинг қўшинларимиз билан ёнма-ён туриб, умумий душманга қарши фидокорона жанг қилдилар.

Советлар мамлакатининг мўъжизакор паҳлавонлари рус дарёси — Волга бўйларидан душманни чекинтирганларича, Курск яқини ва Днепр, Белоруссия ва Молдавия, Болтиқ бўйи ва Шарқий Пруссия, Польша ва Венгрияда бўлган жангларда ғолибона Қизил байроқни дадил тутиб, Берлингача бордилар ва уни гитлерчилар Германиясининг таслим бўлган пойтахти устига қададилар.

Армиямиз жангчилари ўз байроқларини сўнмас шон-шуҳрат билан қопладилар. Совет халқининг ўғил ва қизлари ўз Ватанининг шон-шавкати ва озодлиги учун немис-фашист босқинчиларига қарши ўз кучларини ҳам, жонларини ҳам аямадилар. Ҳеч қандай мамлакат, ҳеч қандай армия бундай оммавий қаҳрамонликни билмаган эди ва билолмасди ҳам. Уруш йилларида душман дзоти амбразурасини ўз кўкси билан тўсган Александр Матросовнинг қаҳрамонлиги 200 мартадан ортиқ такрорланди, ўқ теккан самолётини душман тўдасига йўналтирган учувчи Николай Гастеллонинг қаҳрамонлиги 70 мартадан ортиқ қайтарилди.

Улуғ Ватан урушида халқимиз босиб ўтган қаҳрамонона йўл Ватанимизнинг Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак номни олишга сазовор бўлган 11,5 минг ўғил ва қизлари номи билан чамбарчас боғлиқдир. Улар орасида кўп миллатли давлатимизнинг ҳамма халқлари вакилларини, турли ёшдаги ва касбдаги кишиларни, коммунистлар ва партиясизларни учратамиз. Жангчилардан 7 миллиондан ортиғи орден ва медаллар билан мукофотланди, улар орасида кўплари чет эл давлатларининг юксак мукофотлари билан ҳам тақдирланган.

СССРнинг Улуғ Ватан урушидаги ғалабаси жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эгадир. Бу ғалаба қонуний бўлиб, натижалари жиҳатидан тенги йўқ ғалабадир.

Совет Иттифоқи ўз ғалабаси билан фашистлар Германияси қуролли кучларини тор-мор келтиришда ҳал қилувчи роль ўйнади. Бизнинг давлатимиз ва Қуролли Кучларимизгина иккинчи жаҳон урушининг ғалаба билан якунланишини таъминладилар. Бинобарин, мамлакатимиз ҳарбий синовларнинг асосий оғирлигини ўз елкасида мардона кўтара олди ва Германия фашизмига қарши курашда ғалабани таъминлади.

Бутун инсоният совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари кўрсатган қаҳрамонликни ҳақли равишда улуғлаб тилга олади. Чунки бу қаҳрамонлик авлодлар тақдирини ҳал этди.

Советлар мамлакатининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабаси бутун дунё меҳнаткашларига социалистик давлатнинг енгилмас куч-қудратини кўрсатди. Совет кишилари янги тузумнинг қудратли ҳаётий кучини, революция ишини, социализм ишини ҳимоя қилишга тайёр ва қобил эканликларини амалда кўрсатдилар.

Совет халқи Германия фашизмига қарши курашда буюк Лениннинг, ишчи ва деҳқонларининг кўпчилиги ўз Совет ҳокимиятини — меҳнаткашлар ҳокимиятини ҳимоя қилаётганликларини, улар ҳимоя қилаётган ишнинг ғалабаси уларнинг фарзандларига маданиятнинг барча неъматларидан, инсон меҳнати яратган ҳамма нарсалардан фойдаланиш имкониятини беражагини билиб олган, ҳис этган ва кўрган халқни ҳеч қачон енгиб бўлмайди, деган ўлмас сўзларини яна бир бор тасдиқлади.

Совет Иттифоқининг ўтган урушдаги ғалабаси Ватанимиздаги социалистик миллатлар буюк дўстлигининг мисли кўрилмаган даражада мустаҳкамлиги билан изоҳланади. Коммунистик партиямиз ленинча миллий сиёсатни доимо изчил амалга ошириш натижасида ана шундай енгилмас дўстликни вужудга келтира олди. СССР қардош халқларининг жипслиги душманнинг кўп миллатли давлатимиз ички заифлигига боғлаган умидларининг кулини кўкка совурди.

Совет ижтимоий ва давлат тузумининг мустаҳкамлиги, мамлакатимиз халқларининг бузилмас дўстлиги, совет кишиларининг юксак маънавий-сиёсий бирлиги, уларнинг жонажон Коммунистик партия атрофига жипслашганлиги, коммунистик ғояларга содиқлиги СССР Қуролли Кучларига душман сиқувига чидаш ва ғалаба қилишнинг зарур шарт-шароитларини таъминлаб берди.

Совет Иттифоқининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабасининг илҳомчиси ва ташкилотчиси Коммунистик партия бўлди. Партиямиз халқимизни немис-фашист босқинчиларига қарши курашга отлантирибгина қолмай, уруш даврининг энг қийин вазифаларини ҳам муваффақиятли ҳал этди.

Коммунистлар армия ва флотнинг мустаҳкам ядросини ташкил этдилар. Фронтда 1941 йил охирида 1 миллион 300 минг (партия аъзоларининг умумий сонига нисбатан 42,4 процент), 1942 йилда 2 миллиондан ортиқ (54,3 процент), уруш охирига келиб эса 3,5 миллиондан зиёд (қарийб 60 процент) коммунист душманга қарши қуролли курашда қатнашди. Армия ва флот коммунистлари жангнинг энг жиддий дақиқаларида доим биринчи сафларда бўлдилар, матонат, жасурлик, қаҳрамонлик ва ҳарбий маҳоратнинг энг яхши шахсий намуналарини кўрсатдилар.

Совет Иттифоқининг гитлерчилар Германияси устидан ғалабаси халқаро майдонда кучлар нисбатини социализм фойдасига ўзгартирди. Жаҳон социалистик системасининг вужудга келиши империализм фронти фақат Ғарбдагина эмас, балки Шарқда ҳам таназзулга учраганини кўрсатди. Совет Иттифоқининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабаси Марказий ва Жануби-Шарқий Европа мамлакатларида, шунингдек, Осиё мамлакатларида кучли революцион ҳаракатнинг авж олиб кетишига ёрдам берди; у шармандалик мустамлака системаси тугатилиши жараёнини тезлаштирди.

Совет халқи тинчликнинг 20-баҳорини улкан сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги вазиятида кутиб олмоқда. Миллионлаб совет кишилари ўз яратувчилик меҳнатлари билан партия XXII съезди тарихий қарорларини амалга оширмоқдалар. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан ишлаб чиққан тадбирларини якдиллик билан қўллаб-қувватлаган қишлоқ меҳнаткашлари янги режаларни амалга оширишга дадиллик билан киришдилар.

Коммунистик қурилишнинг улкан вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун халқимизга мустаҳкам тинчлик зарурдир. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати ленинча тинч-тотув яшаш сиёсатини амалга ошириш учун актив курашмоқдалар. Улар тинчликни мустаҳкамлаш учун зарур бўлган ҳамма тадбирларни кўрмоқдалар ва шу билан бирга империалистик реакциянинг кирдикорларини хушёр кузатиб турибдилар.

Империалистлар янги жаҳон урушига тайёрланаётган ва Германия реваншизмини зўр бериб қуроллантираётган ҳозирги шароитда КПСС давлатимизнинг мудофаа қудратини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Сўнгги йилларда СССРда ҳарбий ишда ҳақиқий революция амалга оширилди. Бунинг натижасида Совет Армияси ва флотининг қиёфаси тубдан ўзгарди, унинг жанговар қудрати ҳарбий техника ва ҳарбий-назарий фикрнинг энг сўнгги муваффақиятлари даражасига кўтарилди.

Бизнинг армиямиз, авиация ва флотимиз биринчи даражали техника билан жиҳозланган. Улар халққа, партияга, Ватанга чексиз содиқ бўлган ажойиб кадрлар томонидан бошқарилади. СССР Қуролли Кучлари коммунизм қурувчиларининг яратувчилик меҳнатини сергак қўриқлаб турибди. Партиямиз халққа садоқат руҳида тарбиялаган совет жангчилари ўз давлатининг хавфсизлиги постида ҳушёр турибдилар, агар империалистик агрессорлар СССРга, социализм лагерига ҳужум қилишга журъат этадиган бўлсалар улар ҳар қачон ҳам душманга қақшатғич зарба беришга тайёрдирлар.

ЭСИМДАН ЧИҚМАЙДИ

Урушнинг кўп узоқ йўлларин ўтиб,
Келдим мен душманнинг ерига етиб.
Бой немис уйида бир ҳолни кўрдим.
Ўнта қиз, ўнта ёш ниҳолни кўрдим.
Украин, белорус ҳамда словак,
Бельгия, черногор, сербли келинчак,
Рус, поляк, француз ҳам юнон қизи,
Қаршимдан чиқишди заъфарон юзи.
Жонажон элидан ажралиб қизлар,
Қул бўлиб ишлаган неча-кундузлар.
Қўлимдан ушлашиб, табриклаб мени,
Артишди кўзлардан қайғу намини.
Эсимдан чиқмайди қул бўлган қизлар,
Қуллидан қутилиб очилган юзлар.

НАЗАРМАТ,
1945 йил 20 март.

ЖАНГЧИ СЎЗИ

Дарё эмас қон эди,
Кечиб-кечиб ўтганим.
Учқун эмас ўт эди,
Ёвга қарши отганим.
Аслимни сўрасанг,
Даштда чўпон бўлганман.
Аму дарё бўйидан,
Болтиққача келганман.
Беқасам тўн ўрнига,
Узун шинель кийганман.
Зар дўппини ўрнига,
Пўлат каска кийганман.
Қамчин, таёқ ўрнига,
Найза, қилич олганман.
Волгадан Одергача,
Фашистларни қирганман.
Кўкрагимга қарасанг,
Юлдузларни кўрасан.
Пешонамга қарасанг,
Бахт заррини кўрасан.
Офарин дейди менга,
Ватаним, озод халқим.
Ғалаба тарихига,
Олтинла ёзди отим.
... Турналар, эй турналар!
Сўзимга қулоқ солинг.
Меҳрибон ота-онам,
Элимга салом айтинг!
Ўғлингиз эсон-омон,
Олди Болтиқ денгизин,
Турар жанговар постда,
Кўксида қўш юлдузи...

Абитой ТУРУМБЕТОВ.
1944 йил.

КЎКСИДА ПОРЛАР ОЛТИН ЮЛДУЗИ

Радиоприёмник олдида турган киши қўшиқ тингламоқда. Кўзлари бир нуқтага тикилган, ниманидир хотирлаётганга ўхшайди. Хотиралар эса тошқин сувдек ўзи оқиб келади... Ўша йиллар, жанговар сафдошлар, ўлим хавфини ҳам дадил енгган кишилар — ҳамма-ҳаммаси ипидан-игнасигача хотирада қолган. Қўшиқ эса қуш сингари қанот қоқиб, гоҳ авжга минади, гоҳ пасайиб атрофга таралади, ўтган йилларни яна бир эсга солади.

...1942 йилнинг илк баҳори. Ғулом Каримов Тошкент ўқитувчилар институтида адабиётдан имтиҳон топшириб, муқаддас озодлик уруши ҳақида, фашист босқинчиларининг ёвузликлари ҳақида иншо ёзмоқда.

Олдинда уни бошқа имтиҳонлар кутиб турарди. Кекса қайрағоч шохлари аста шивирлайди, майдалаб ёғаётган ёмғир унинг баргларини аста ювади. Ёмғирда Ғулом оиласи билан шошилиб хайрлашди. Орқасида қўл силкиб қолган қадрдонларига ўгирилиб қарар экан, негадир юраги увишиб кетди. Шу куниёқ янги, жанговар ҳаётга дастлабки қадам қўяётганлигини ҳис қилиб, эшелонга чиқди.

Олмаотадаги младший лейтенантлар курсини аъло баҳолар билан тугаллаб, ўша кечасиёқ фронтга жўнади. Ёш ўзбек офицери ўзининг мардлиги, топшириқларни аниқ ва дадил бажариши билан ҳамманинг ҳурматини қозонди. Унга лейтенант унвони берилди. Ғулом пулемёт взводи командири бўлиб хизмат қилаётган 42-ўқчи полки эса гвардиячи полк номини олди.

1944 йил августи... Ғулом Каримов ва унинг жанговар дўстлари Руминияда, Молдово дарёси қирғоғида мустаҳкамланиб олишди. Фашистлар пулемёт ва миномётлардан бетўхтов ўқ ёғдириб турибди. Рота командирининг буйруғи ўқларнинг визиллаган товуши остида эшитилади:

— Гвардиячи лейтенант Каримов! Ўз взводингиз билан темир йўл ўтадиган жойни эгаллаб, дарёнинг нариги, шарқий қирғоғидаги плацдармни қўлга олинг!

Нариги қирғоқ — у томоннинг ҳар бир уйи, ҳар бир вайронасида гитлерчилар яшириниб олган. Олишув шиддатли бўлди. Солдатлар группаларга бўлинишди, гоҳ граната отиб, пулемётлардан аниқ ўт очишади, гоҳ яккама-якка олишиб, олдинга фақат олдинга интилишади. Тишларини тишларига қўйиб олисда темир йўлнинг оқ столбалари кўриниб турган томонга қараб боришади.

Мана, отишма ҳам тўхтади. Душман кўприкдан нариги томонга ўтиб, дарё орқасидаги ўрмонга яширинди. Каримов взводи кечиб ўтиш жойини эгаллаб олди. Энди улар қарши ҳужумга тайёрланишди.

Душман яна тўпларни ишга солди, жангчиларимиз устидан мина ва снарядлар учиб ўта бошлади. Ғулом — фақат менинг командамга мувофиқ ўқ отинг! — деб буйруқ берди ва ўзи танклар овози гулдираб эшитилган ўнг томонга қаради душман пулемётдан ўқ ёғдирарди. Каримов ер бағирлаб ётиб олди, бироздан сўнг қўл-оёқларини қимирлатиб қўйди — тирик! Снарядлар ўйиб ташлаган траншеяга бир амаллаб етиб олди.

Пулемётчилар расчётидан ҳеч ким қолмапти. Ғулом пулемёт наводчигининг гавдасини бир ёққа суриб қўйиб унинг қотиб қолган қўлларини пулемётдан аранг бўшатди. Ўлим хавфини ҳам эсдан чиқариб траншеяга яширинди. Нима қилиб бўлса ҳам пулемётни бошқа жойга кўчиришни ўйларди, холос. Тепасида эса ҳамон снарядлар, ўқлар визиллайди.

Артиллерия роса бир соат тинмади. Устига устак ўрмон ичидан олти душман танки чиқиб кела бошлади. Танклар кетидан эса устида пиёда аскарлари билан сузувчи автомобиллар — амфибиялар кўринди.

«Агар душман дарёдан кечиб ўтса борми, — деб ўйлайди Ғулом, — ҳимоя қилаётганимиз аҳоли пункти ҳам қўлдан кетиши аниқ. Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас!»

Танк занжирларининг қадами илдамлашиб борарди. Ғулом бироз ўрнидан туриб ўрмонга кўз ташлади. Бир-икки, уч... ўн иккита сузувчи машина дарёга тушиб келарди.

— Охирги томчи қонимиз қолгунча курашамиз — чекинмаймиз! — деди Ғулом ўз жангчиларига.

Сузувчи машиналар дарё ўртасига яқинлашган ҳамон Ғулом кетма-кет ўқ ёғдирди. Броняга зарба берувчи тўплар ва пулемётларимиз танкни мўлжалга олишиб, сузувчи машиналардан тўрттасини олов ичида қолдиришди, қолганлари эса шошилинч орқага бурилиб қайтиб кетишди.

«Яша азаматлар, — деб қўйди Ғулом фахр билан дўстларига қараб, — хайрият, позицияни ҳам сақлаб қололдик».

Эрталаб қисмга дивизия командири — генерал келди. Жангчиларнинг елкасига бирма-бир қўлини қўйиб, мақтади. Ғуломни эса қадимий рус одатига кўра уч марта ўпиб, қучоқлади. Сўнгра унинг гимнастеркасига иккинчи даражали Улуғ Ватан уруши орденини тақиб қўйди. «Бундай кишилар билан ҳар қандай душманни ҳам енгса бўлади», — деб ўйларди у жангчиларнинг очиқ юзларига тикилиб, — ҳа, бизнинг куч-қудратимиз ҳам ана шунда».

Юқоридаги воқеа 1944 йилнинг 20 август тонгида бўлиб ўтган эди. Жуда кўп машаққатли синовлардан ўтди ўзбек жангчиси.

Урушнинг охирги йилида, март ойида ярадор бўлиб Боку шаҳридаги госпиталда ётаркан, Ғулом ана шу синовларни бирма-бир хотирларди. Ясси шаҳрини озод қилганлари бир умр эсдан чиқмайди. Уч кун ичида душманнинг 26 қарши ҳужумини қайтаришга тўғри келган эди ўшанда. Ғулом Каримов бошқа ўн етти жангчи билан бир қаторда Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

Кейин разведкачилар бошлиғи қилиб тайинлашди. Эзиб ёғаётган ёмғирли тунда ўз жангчилари билан душман орқасига ўтди. 30 га яқин бомбардимончи самолёт турган аэродром соқчисини ўлдириб, ҳаво қузғунлари кулини кўкка совурди. Қайтишда фашистлар ҳужумига учраб, Ғулом оёғидан яраланди...

Боку госпиталида даволанаётганида унга хуш хабар келтиришди — СССР Олий Совети Президиумининг 1945 йил 24 мартдаги Фармони билан Ғулом Каримовга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди.

...Хотираларга берилиб кетиб, уруш йилларини эсга солган ҳалиги қўшиқнинг тамом бўлганини ҳам сезмай қолди қаҳрамон. Янги бир куй янграрди радиода: «Ҳар доим осмон бўлсин, ҳар доим қуёш бўлсин...»

Алангали йиллардаги жасоратини ҳимоя қилган қаҳрамонимиз ҳозир Калинин районидаги «Правда» колхозида ишлайди. У Улуғ Ватан уруши йилларидаги қаҳрамонлиги каби коммунизм қурилишининг тинч фронтида ҳам шижоат билан меҳнат қилмоқда.

И. ЮСУПОВ.

ЗАВОДДА УЧРАШУВ

Яқинда Тошкент кабель заводининг маданият уйида буюк ғалабанинг 20 йиллигига бағишланган кеча ўтказилди. Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони армия генерали И. И. Федюнинский уруш хотираларидан сўзлаб берди. Улуғ Ватан уруши тамом бўлганидан бери, мана йигирма йил вақт ўтди. Шу давр ичида Совет давлатининг мудофаа қудрати бениҳоя ўсди. Армиямиз ҳозир энг замонавий қуролларга эга. Қуролли кучларимиз СССР ва барча социалистик мамлакатлар меҳнаткашларининг қаҳрамонликларга тўла ҳаётини, тинч ижодий меҳнатини сергаклик билан қўриқлаб турибди.

Шунингдек, учрашувда отставкадаги полковник завод цехларидан бирида хўжалик ишлари бўйича цех бошлиғи ўринбосари бўлиб ишлаётган М. П. Агабабян сўзга чиқди. Пировардида завод ишчи ва хизматчилари учун Туркистон ҳарбий округи ашула ва рақс ансамбли коллективи ижросида катта концерт қўйиб берилди.

Н. ШАМСУТДИНОВ.

УНИ ПОТСДАМ ОЛҚИШЛАЙДИ

Валиулла Акчурин учун бу байрам энг катта шодиёналардан ҳисобланади. Чунки у ана шундай қутлуғ кунни жанг ва қон билан қўлга киритган Совет армияси сафида салкам 30 йил хизмат қилган. Унутилмас воқеаларга бой дамлар, даҳшатли жанг майдонлари, душман билан бўлган шиддатли олишувлар, қўмондонликнинг муҳим топшириқлари... Буларни қисқача баён этишнинг ўзи амри-маҳол. Катта хизматлари учун ҳукуматимиз унинг кўксига бир неча орден ва медаллар тақди: Ленин ордени, иккита Қизил Байроқ, Биринчи даражали Ватан уруши, қўш Қизил Юлдуз орденлари, талайгина медаллар... Шунинг учун ҳам бу сермазмун ҳаёт киши завқини келтиради.

Валиулла Хусаинович мамлакатга жуда машҳур бўлган Қозон ҳарбий мактабида ўқиб юрган кезларида — 1931 йилда жанговар форма кийган эди. Бу формада уни Уралда, Узоқ Шарқда кўриш мумкин эди. У кун чиқар ёқдаги чегарамиз яқинида хизмат қилди 1940 йил уни пойтахтга — Ҳарбий академияга юборишди. Лекин бу олий муассасани тугатиш насиб бўлмади: Валиулла Хусаинович фронтга бориш ниятида эди. Тажрибали ҳарбий мутахассис эмасми, янги дивизиялар, полклар тузиш вазифаси унга топширилди. Кейин Ғарбий фронт армия штабига юборишди. Бу фронт қўшинлари немис-фашист босқинчиларини суриб ташлаб, Ватанимиз пойтахти Москвани хавфдан халос этди.

Фронтма-фронт кезиб юрган В. Акчурин энди Шимоли — Ғарбий фронтга ўтади. Корпус разведка бўлимининг бошлиғи сифатида жуда кўп жангларнинг тақдирини ҳал қилган операцияларда қатнашди. Смоленски ва Минскни озод қилиш, сўнгра Польша территориясига яқинлашиш, Белосток, Гродно шаҳарларини ишғол қилишда у ғайрат-шижоат кўрсатди.

1945 йилнинг қишида бу фронт қўшинлари позицион мудофаага ўтган эди. Корпус оператив бўлимининг бошлиғи бўлган Валиулла Хусаинович бўлажак жангларни планлаштириб берди. Ишнинг пухта бўлгани, ҳисоблар аниқ олингани учун февраль ойидан Шарқий Пруссияга муваффақиятли ҳужумга ўтилди. Жангчилар немисларнинг мустаҳкам қалъаси бўлган Кенигсбергга дадил кириб келдилар. Апрель ойига келиб у хизмат қилаётган 3-Белоруссия фронти учун уруш тугагандек эди. Лекин Польша ўрмонларида бандит группалар жойлашиб олиб, совет қўшинларига кутилмаганда талофат етказаётган эди. Бу ярамас унсурларни йўқотишда Валиулла Хусаинович тузган режалар яхши иш берди.

Ғалаба салюти янграгач, у тинч ҳаёт, осойишта меҳнат қўйнида жанговар сиёсий тайёргарликни оширишда давом этди. 1952 йилдан бошлаб унинг ҳаётида янги саҳифа очилди. Гвардия полковниги Акчурин Шарқий Германиядаги совет қўшинлари группасига округ ҳарбий коменданти сифатида юборилди. Одамлар билан ишлаш, ташкилотчилик таланти, ҳарбий ишнинг ҳамма соҳаларини пухта билганлиги учун унга шундай масъулият ишониб топширилган эди. Ўртоқ Акчурин империалистлар қилдан қийиқ ахтарадиган арзимаган ҳодисани катта шов-шувга, жанжалга олиб келадиган жойда ишлаётганлигини тушинарди. Тўғри, дастлаб қийин бўлди. Негаки, немис тилини пухта ўрганиб олмай ишлаш мумкин эмас эди.

Ҳарбий комендантга кимлар мурожаат қилмайди дейсиз. Германия Демократик Республикасида халқ ҳокимияти тикланаётган пайтда мураккаб ва кўп қиррали, серташвиш вазифада унинг раҳбарлик лаёқати тўла намоён бўлди.

Ўртоқ Акчурин 1953 йилги катта ғалаённи эслайди.

—Фашист элементларнинг иғвогарлиги, уларнинг қўллаб-қувватлаши билан аҳоли ўртасида бошланган тўс-тўполонни бостириш учун душманларга қарши яна қўлга қурол олишга тўғри келди. Бугина эмас, фабрика-заводларда халқ олдида сўзлаб, тушунтириш ишлари олиб бордик. Немис халқининг тинч ҳаёти таъминланди.

Ҳаммадан ҳам уни Потсдам округидагилар яхши билишади. Бу округда етти йил давомида комендантлик қилган Акчурин Германия Демократик Республикасининг давлат тузумини тиклашда яқиндан ёрдам берди. ГДР ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш соҳасида, янги тузум йўлига кирган немис шаҳарлари ва қишлоқларида ижтимоий ва хўжалик ҳаётни нормал изга солишда катта ишлар қилди.

Ўртоқ Акчурин бу хусусда бир воқеани айтиб берди. 1954 йилнинг ёзи эди. Мамлакатнинг энг гўзал қасрларидан бири—Сан суси саройида ёнғин чиқди. Шаҳарнинг барча ўт ўчирувчилари сафарбар қилинди. Лекин ёнғин тобора кучаярди. Шунда маҳаллий раҳбарлар совет қўшинлари комендантига ёрдам сўраб мурожаат қилишди. Дам олиш куни бўлишига қарамай, бутун солдатлар оёққа туришди. Подвалда икки вагон шам ёнарди. Кўплашиб ўтнинг йўлини тўсишга, бинобарин қимматбаҳо бойликлари бўлган саройни сақлаб қолишга муваффақ бўлинди. Фалокатнинг олдини олишда ёрдамлашган халоскорларга катта миннатдорчилик билдирилди.

Потсдамликлар ўртоқ Акчуринни ўзлариники қилиб олишган — уни шаҳарнинг фахрий граждани қилиб сайлашган. 1960 йил 23 апрелда барча депутатлар иштирокида унга Фахрий ёрлиқ топширилган.

Икки мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатларни яхшилаш соҳасидаги катта хизматлари учун у герман-совет дўстлиги жамиятининг Фахрий олтин значоги ва Фахрий значоги билан мукофотланган. Дўст мамлакатдаги хизматни тамомлаб қайтиб келган бўлса ҳам уни ҳали-ҳалигача ҳурмат билан эслаб юришади. Яқинда унинг номига Потсдам шаҳаридан қуйидаги мазмунда хат келди:

«Ҳурматли ўртоқ В. Х. Акчурин!

Республикамиз меҳнаткашлари шу йил 8-майда фашизмдан озод қилинган куннинг 20 йиллигини байрам қиладилар...

Биз Сизни Потсдамда, Сиз кўп йил муваффақиятли ишлаган жойда табриклай олсак жуда хурсанд бўлардик.

Германия Бирлашган Социалистик Партияси Округ раҳбарлиги секретариати Сизни ва рафиқангизни Потсдамга келиб байрамда қатнашишга таклиф этади...

Бизнинг самимий илтимосимизни рад этмайсиз деб ишонамиз.

Социалистик салом билан Вернер Виттих — Биринчи секретарь. Потсдам округ комитети».

Дўстлар таклифи олтиндан қиммат, дейдилар. «Тошкент» меҳмонхонасининг директори В. Х. Акчурин яқинда Германия Демократик Республикасига учиб кетди. Байрам шодиёналари куни уни ҳам Потсдам олқишлайди.

С. МУСАЕВ.

СУТНИНГ ЯНА БИР ХОСИЯТИ

Сут заводларида пишлоқ тайёрлаш давомида анчагина сут зардоби чиқиндига чиқиб қолади. Озиқ-овқат саноатида зардобдан деярлик фойдаланилмайди, ваҳоланки ундан бир қатор фойдали маҳсулотлар олиш мумкин. Зардоб қизитилса, ундан альбуминли пишлоқ ажралади. Бундай пишлоқ болалар учун тўйимли паста тайёрлашда қўлланилади. Аммо альбумин ажратиб олингандан кейин ҳам сут зардобида оқсил, сут шакари ва баъзи минерал тузлар қолади. Ҳозир худди шу қолдиқлардан доривор ичимликлар — «Любительский», «Березка» ва «Новий» кваси тайёрланмоқда.

Москва сут комбинатида яқин кунларда суткасига бир тоннагача паста ишлаб чиқарувчи цех ишга туширилади. Ишлаб чиқариш «чиқинди»си ҳисобланган 40 тонна сут зардоби эса трубопроводлар орқали қўшни Останкино резавор мева ичимликлари заводига юборилади. Бу ерда зардобдан шифобахш газли ичимликлар тайёрланади. Бундай ичимликлар рецептурасини «Молоко» бошқармасининг Москва тажриба-техникологик лабораторияси коллективи ишлаб чиққан.

Сут зардобидан болалар учун тўйимли паста ва шифобахш ичимликлар тайёрлаш технологияси унча мураккаб эмас ва ҳар бир сут комбинатида бундай цехни ташкил этиш мумкин.

А. АЛОВУТДИНОВ,
Москва шаҳри.

ЭКРАН ЯНГИЛИКЛАРИ

Шу кунларда пойтахтимиз киношинавандалари «Тўрғай», «Жангчи отаси», «Биринчи қор» каби янги бадиий фильмларни зўр қизиқиш билан томоша қилмоқдалар. Бу фильмлар Улуғ Ватан урушида совет кишиларининг қаҳрамонликларига бағишланган.

«Тўрғай» («Ленфильм» киностудияси ишлаган). 1942 йилнинг ёзи. Европани босиб олган немис дивизиялари Волга, Кавказгача етиб келдилар. Улар руслар устидан тезда ғалаба қозонажаги ҳақида жар солардилар. Шундай кунларнинг бирида махсус ажратилган майдонда «Т-34» совет танкларига қарши ишлатиладиган бронтешар снарядлар сўнгги марта синаб кўрилмоқда эди. Синовга махсус комиссия Берлиндан келган. Мана, фашист инженерлари томонидан ўйлаб топилган снарядлар тирик мишенда синалмоқда. «Т-34» танкига ҳарбий асирлар ўтказилган. Уриб ёндирилган танк ичидан тирик қолган одамлар чиққан замон пулемёт ўқи билан қирилмоқда. Синов тугаб, полковник етакчилигидаги комиссия аъзолари ўз ишларининг натижасини кўриш учун яқиндаги бир танк олдига боришганда, тўсатдан мотор ишлаб, броняланган танк гитлерчиларнинг кулини кўкка совуради ва фашистларнинг ажал майдонидан қутилиб кетади.

«Жангчи отаси» («Грузия-фильм» киностудияси ишлаган). Ёш офицер-танкчи Годердзи фашистлар билан бўлган қаттиқ тўқнашувда ярадор бўлиб ҳарбий госпиталларнинг бирига тушади. Бунинг хабарини эшитган отаси — колхозчи Георгий ўғлини кўриш учун йўлга чиқади. У йўлда урушнинг даҳшатларини, халқнинг чуқур қайғусини, фашистларнинг йиртқичларча муносабатини ўз кўзи билан кўради. Умумхалқ урушининг адолатли эканлигига яна бир марта ишонч ҳосил қилиб немис босқинчиларига қарши нафрат, ғазаби қайнайди. Ёши олтмишдан ошганига қарамай, ўзини тетик хис қилади ва кўнгилли равишда қўлига қурол олади. Орадан йиллар, ойлар ўтади. Георгий ўғли старший лейтенантнинг танклари биринчи бўлиб Германияга кирганлигидан хабар олади. Сўнгги тўқнашувларнинг бирида эса ўғлининг овозини ҳам эшитади. Уни кўриб, қучоқлаб бағрига босиш учун саноқли минутлар қолади. Ғалаба тонги ёришиб келаётган худди ана шу дақиқаларда унинг ўғли дайди бир ўққа учрайди.

«Биринчи қор» (Максим Горький номли марказий ёшлар ва болалар киностудияси ишлаган). Бу фильмда революция тенгдошлари, Советлар республикаси билан бирга туғилган, у билан бирга ўсган, унинг тарбиясини олган, келажакка ишонч руҳи билан қарайдиган, 1941 йилнинг энг оғир қийинчиликларини бошидан кечирган авлод ҳақида ҳикоя қилинади.

Ҳ. ЮНУСОВ,
Р. АХТЕМОВ.

„ВЕТЕРОК"КА МАРҲАМАТ

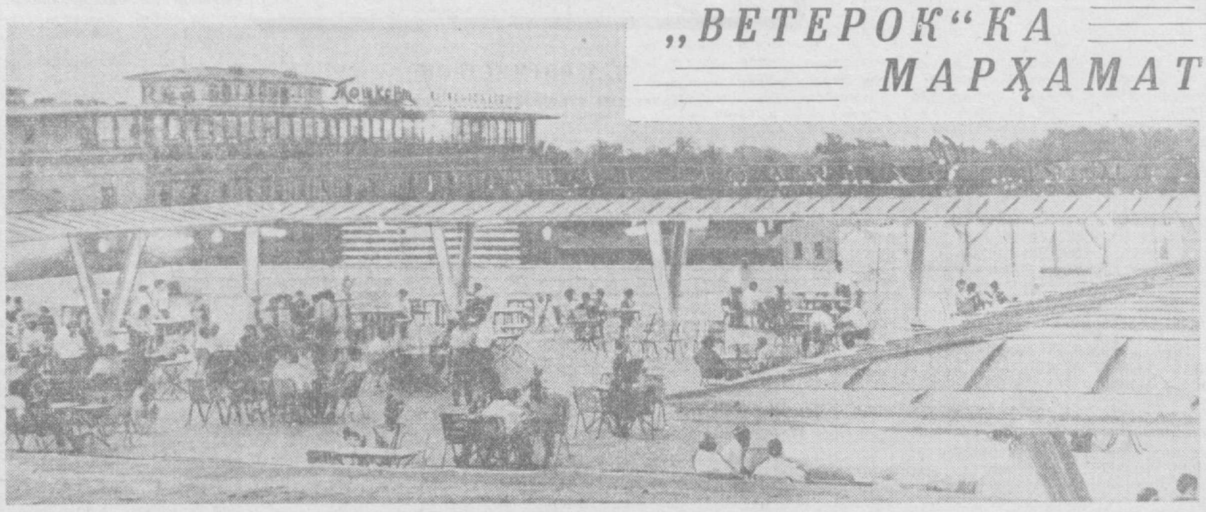

Шабодада, баҳаво жойда ҳордиқ чиқариб овқатланай десангиз кечқурунлари Тошкент Марказий универмагининг тепасида очилган «Ветерок» кафесига келинг. Бу кафе бир йўла 400 кишига хизмат қилади. Яқинда ишга туширилган бу кафе хизматидан ҳамшаҳарларимиз мамнун.

А. Абалян фотоси.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАРДА
ҒАЛАБА КУНИНИНГ 20 ЙИЛЛИГИ АРАФАСИДА

БОЛГАРИЯ

Болгар-Совет дўстлиги уйида ва студентларнинг маданият уйида фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 20 йиллигига бағишлаб оммавий тантанали йиғилишлар ўтказилди. Пойтахт корхоналари ва муассасаларида, марказлар ва жамоаларда йиғилишлар ва кечалар ўтказилмоқда. Ҳамма жойда Улуғ Ватан уруши воқеаларини акс эттирувчи фотовиставкалар ташкил қилинмоқда.

Марказий ва маҳаллий газеталар ватан урушининг унутилмас йилларини эсга солувчи мақолалар, очерклар, хотиралар, жуда кўп фотосуратларни ҳар куни босиб чиқармоқдалар. Газета саҳифаларида болгар офицерлари ва генераллари, совет ҳарбий бошлиқларининг мақолалари ёритилмоқда, иккинчи жаҳон урушининг бориши ва тамом бўлиши билан боғлиқ бўлган ҳар хил ҳужжатлар акс эттирилмоқда. Радио ва телевидение ўз программаларини ана шу шонли кунга бағишламоқда.

Болгар халқи ғалаба кунини катта умумхалқ байрами сифатида нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда.

РУМИНИЯ

Руминия жамоатчилиги гитлерчилар Германияси устидан қозонилган ғалабанинг 20 йиллигини кенг нишонламоқда. Газеталар гитлерчиларга қарши уруш қатнашчилари бўлган румин генераллари ва офицерларининг хотираларини босиб чиқармоқдалар. Румин генераллари ва офицерлари совет армиясининг жангчилари ва командирларини ҳурмат билан эсламоқдалар. Улар совет армияси жангчилари ва командирлари билан биргаликда умумий душманга қарши жанг қилган эдилар. Хотираларда Совет Иттифоқи гитлерчиларга қарши коалициянинг ғалабасига ҳал қилувчи ҳисса қўшганлиги таъкидлаб ўтилади. Совет Иттифоқининг шавкатли армияси нацистлар Германиясининг асосий кучларини яксон қилиб ташлади.

ПОЛЬША

Варшавада Варшава ва мамлакатни тиклаш ҳамда қуриш ижтимоий фонди учинчи умумпольша съезди очилди. Съезд ўтган 20 йил ичида қилинган ишларнинг якунларини чиқарди ва бу ишларга баҳо берди. Польша бирлашган ишчи партияси ўртага ташлаган «Бутун мамлакат ўз пойтахтини қуради» деган шиорни меҳнаткашлар кенг қўллаб-қувватладилар. Меҳнаткашлар ўз ихтиёрлари билан тўплаган маблағ эвазига мамлакатда 10 мингга яқин ҳар хил объект қурилди.

Съезд фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 20 йиллиги арафасида тўпланганлиги тасодифий эмас. Бу ғалаба халқнинг янги Польшани қуришда эришган муваффақиятлари билан чамбарчас боғлангандир. Халқ Польшасида саноат ишлаб чиқариш буржуа Польшасидагига нисбатан ўн баравар ортди, миллий даромад эса уч баравар кўпайди.

АҚШНИНГ ЯНГИ АГРЕССИЯСИ

Америка Қўшма Штатлари қуролли кучларининг Доминикана Республикаси территориясига бостириб кириши давом этмоқда. Мамлакат пойтахти Санто-Доминго шаҳарининг кўчаларида шиддатли жанглар бўлмоқда. Санто-Доминго шаҳаридан 32 километр нарида жойлашган Сан-Жидро авиация базасига Америка Қўшма Штатлари 82-ҳаво десант дивизиясининг қўшинлари тўхтовсиз келиб турибди. АҚШнинг денгиз пиёда аскарлари танклар ёрдами билан шаҳар кўчаларига кириб олиб «Халқаро зона» ниқоби остида шаҳарни эгаллаб олмоқдалар. Америка империалистлари мамлакатда ватанпарварлар ҳаракатини бостириш учун реакцион кучлар раҳбари бўлмиш генерал Вессинга шошилинч суратда ёрдам бермоқдалар. Улар Доминикана халқининг курашига раҳбарлик қилаётган прогрессив арбобларни қўлга тушириш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Ҳозирданоқ ўлган ва ярадор бўлганлар бир неча мингдан ошиб кетди.

Куба, Чили, Венесуэла, Уругвай, Перу, Мексика, Аргентина, Колумбия ва бошқа мамлакатлар АҚШ империалистларининг қонли интервенциясини қаттиқ қораламоқдалар. Совет Иттифоқининг баёноти ҳам интервентлар учун қаттиқ огоҳлантириш бўлди. Доминикана республикаси ташқи ишлар министри Питталуга америка империалистларининг мамлакатга бостириб киришини қаттиқ қоралади. Кўп мамлакатларда 1 Май байрами «Доминикана республикасидан қўлингни торт!» деган шиорлар остида ўтди.

Америка империалистлари босқинчиликдан иборат бўлган бу жиноятни оқлаш учун америка гражданларини ҳимоя қилиш чоралари, доминиканлар орасида қизиллар кучайиб кетди, деган баҳона ва иғволарни авжига чиқармоқдалар. Хўш, Америка империалистларининг мустақил Доминикана республикаси территориясига бостириб киришининг асл сабаблари нима да?

Доминикана республикаси Латин Америкасидаги кичик бир давлат, унинг майдони 49 минг квадрат километр бўлиб, аҳолиси 3,2 миллиондан ортиқ. Аҳолиси мулатлар, креоллар, негрлардан иборат, давлат тили испан тили ҳисобланади. Мамлакат хўжалигида шакарқамиш ўстириш етакчи ўринда — йилига беш миллион тонна шакар қамиш етиштирилиб, бир миллион тонна қанд ишлаб чиқарилади. Кофе, какао, боксит, олтин, кумуш, никель, темир, мис, нефть бойликлари эса асосан Американинг «Юнайтедфруткомпани» деб аталадиган компанияси қўлида бўлиб, у мамлакат хўжалиги асосий тармоқларини эгаллаб олган. Деҳқонларнинг 60 проценти ерсиз бўлиб, энг яхши ерлар катта ер эгалари ва компаниялар қўлидадир. 1930 йилдан бери, халқни эзиб келган Америка малайи диктатор Трухильо 1961 йил май ойида ўлдирилган эди. Аммо ҳокимият тепасига чиққан янги ҳукумат империалистлар билан бирдам бўлишини изҳор қилгач, 1963 йилда Хуан Бош бошлиқ ҳукумат ағдарилди. Шу вақтга қадар мамлакатни «граждан хунтаси» группаси бошқариб келди. Бу группани америка империализми ҳамма вақт қувватлаб келди. Америка Қўшма Штатлари реакцион ҳукуматга 60 миллион доллар ёрдам берди. Ҳукумат АҚШ билан ҳарбий шартнома тузди, прогрессив ташкилотларни қувғин қилди. Мамлакатда эса ишсизларнинг сони яна ошди. Аҳолининг 30 проценти ҳозир ҳам ишсиз.

1962 йил 20 декабрда Хуан Бош президент бўлиб сайланди. Мамлакат сайловчиларининг 60 проценти ёзувчи Хуан Бош номзоди учун овоз берган эди. Хуан Бош миллий буржуазия ҳукуматини тузиб, у прогрессив конституция ишлаб чиқди. Бу конституцияда мамлакатдаги ерларни чет-эл компанияларига сотиш тақиқланди. Прогрессив ташкилотларга очиқ ишлаш учун рухсат берилди. Орадан кўп ўтмай бу ҳукумат ағдарилди.

1965 йил апрель ойининг охирида мамлакатда қўзғолон кўтарилди, ҳукумат армия ёрдами билан ағдариб ташланди. Қўзғолончилар мамлакатда бир қанча прогрессив реформалар қилган Хуан Бошнинг мамлакатга қайтиб келишини талаб қилдилар. Энди эса АҚШ «Гражданлик хунтаси» диктатурасини сақлаб қолиш учун Доминикана республикаси халқига қарши интервенция уюштирмоқда. Доминикана Халқ Социалистик партияси ва бошқа прогрессив кучлар мамлакат мустақиллигини сақлаб қолиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Америка империалистларининг асосий мақсади реакцион «Гражданлик хунтаси» диктатурасини сақлаб қолиш билан Доминикана Республикасидаги иқтисодий ва ҳарбий ҳукмронликни қўлдан бермаслик, Латин Америкасида кучайиб бораётган миллий-озодлик ҳаракатини тўхтатиш, Вьетнамдаги қонли жиноятдан дунё жамоатчилиги диққатини тортишдир. Империалистларнинг бундай қабиҳ планлари албатта барбод бўлади!

А. ОМИЛОВ.

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

ДАЪВОГАРЛАР КАМАЙМОҚДА

ФУТБОЛ

6 майгача СССР кубоги учун 46 команда даъвогар эди. Ўша куни ўтказилган навбатдаги учрашувлардан кейин эса бу сон бир нечага камайди. Мамлакатимизнинг 15 шаҳрида кубок учун навбатдаги учрашувлар бўлиб ўтди.

Красноярск шаҳрининг «Локомотив» футболчилари ўзларидан кўра анча тажрибалироқ бўлган Новосибирскнинг Армия спорт клуби командасига 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйиб кубок учун бўладиган ўйинларда қатнашиш ҳуқуқидан маҳрум бўлдилар. Қарағанда ва Фрунзе шаҳарларида ўтказилган учрашувларда ҳам ана шундай ҳисоб билан майдон эгаларининг қўли баланд келди. «Шахтёр» Ереваннинг «Арарат», «Олға» эса Воронежнинг «Труд» командасини енгди. Қолган учрашувлар эса қуйидаги натижаларни берди: «Локомотив» (Винница) — «Локомотив» (Челябинск) —1:0, «Кубань» (Краснодар) — «Қайрат» (Олмаота) —0:3, «Авангард» (Тернополь) — «Жальгирис» (Вильнюс) — 1:0, «Локомотив» (Тбилиси) — «Карпати» (Львов) — 1:2, «Знамя Труда» (Орехово-Зуево)— «Ростсельмаш» (Ростов-Дон)—2:1, «Текмаш» (Кострома) — «Молдова» (Кишинев) — 2:0, «Десна» (Чернигов) — «Шинник» (Ярославль) — 1:0, «Локомотив» (Херсон) — «Политотдел» (Тошкент области) — 3:2.

«А» классі иккинчи группасининг дебютанти Ивановнинг «Текстильщик» командаси ўз майдонида Харьковнинг «Авангард» командасини 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратди.

(ТАСС).

ФРАНЦИЯ ҲУКУМАТИ АМЕРИКАНИНГ ИНТЕРВЕНЦИЯСИНИ МАЪҚУЛЛАМАЙДИ

ПАРИЖ, (ТАСС). Президент Де Голль кабинетнинг бугунги мажлисида мен «чет эл қўшинлари»нинг Доминикана Республикасидаги интервенциясини маъқулламайман ва ана шу қўшинлар тезда олиб чиқиб кетилади, деб умид қиламан, деган. Бош министр ҳузуридаги масъул секретарь Пьер Дюма министрлар советининг мажлиси тамом бўлгандан кейин ана шу ҳақда маълумот берди.

Пьер Дюма бундай деди: Ташқи ишлар министри Кув Де Мюрвиль мажлисда айтдики, Франция элчиси полковник Кааманьо бошчилик қилаётган Доминикана ҳукумат маъмурлари билан алоқа боғлади, Кааманьони «Доминикана парламенти қўллаб-қувватлаётганга ўхшайди». Кув Де Мюрвиль Франциянинг Кааманьо ҳукуматини таниши тўғрисидаги масала ҳозирги вақтда қараб чиқилмоқда, лекин ҳали узил-кесил бир қарорга келингани йўқ, деб илова қилди.

АГРЕССОР ЎЗ ҚАРОРИНИ МАЖБУРАН ҚАБУЛ ҚИЛДИРМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Америка давлатлари ташкилоти бугун Доминикана Республикасида «тинчликни тиклаш» учун Америка мамлакатлариаро қуролли кучларни вужудга келтириш тўғрисидаги қарорни АҚШнинг тазйиқи билан қабул қилди.

14 давлат бу резолюцияни ёқлаб овоз берди, Мексика, Чили, Перу, Эквадор ва Уругвай резолюцияга қарши овоз берди, Венесуэла вакили бетараф қолди.

САСАКИ ЯПОНИЯ СОЦИАЛИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ РАИСИ ҚИЛИБ САЙЛАНДИ

ТОКИО, (ТАСС). Бу ерда Япония социалистик партиясининг навбатдан ташқари съезди бўлиб ўтди. Съездда Кодзо Сасаки Япония социалистик партиясининг янги раиси қилиб сайланди. У мана шу вазифадан бетоблиги учун яқинда истеъфо берган Дзнотаро Кавакамининг ўрнини эгаллади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

8 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Ғалаба кунининг 20 йиллигига. **Она** (мактаб ўқувчилари учун телеинсценировка). 18.35 — **Солдатлар билан ёнма-ён дозорда** (телефильм).

Рус тилида: 19.00 — **Ғалаба кунининг 20 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт** (Санъат саройидан), танаффус вақтида — **Телевизион янгиликлар.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/V да **Мирзо Улуғбек**, 9/V да кундуз ва кечқурун **Сарвқомат дилбарим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/V да **Ўғил уйлантириш**, 9/V кундуз соат 12 да **Малиновкада тўй**, кеч 8 яримда **Гули сиёҳ.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 9/V кеч соат 8 да **Ўзбек давлат филармонияси ва эстрада артистларининг** Ғалаба кунининг 20 йиллигига бағишланган **концерти.** Билетлар сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

9 май кундуз соат 2 ва кеч 8 да

БАЙРАМ

концертлари

Концертларда: СССР халқ артистлари **Ҳалима Носирова, Галия Измайлова,** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Жамол Низомхўжаев, Клара Юсупова,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Эргаш Йўлдошев, Авнер Бараев, Асад Азимов,** солистлардан **Олия Шайхилисламова, Севилья Ҳайбуллаева, Раиса Хўжасаидова, Раъно Ҳидоятова, Анвар Рустамов, Хайрулла Хўжаевлар** қатнашади.

Билетлар сотилмоқда.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

(ёзги бино)

9 майда

катта концерт

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артисти **Фароғат Раҳматова,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Тамара Назарова, Ҳамза Умаров, Бахтиёр Ихтиёров,** солистлардан **Наима Исоқова, Толибжон Бадинов, Адиба Мирзаева, Марям Каримова, Шерали Пўлатов, Ҳадя Юсупова, Анвар Рустамов, Сотволди Йўлдошев, Гулшод Отабоева** ва театрнинг солист ўйинчилари қатнашади.

Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат **8** яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

8, 9 майда

ҚИШКИ МАВСУМНИНГ ЁПИЛИШИ.

Белорус цирки

АРТИСТЛАРИНИНГ

ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛИ.

Белоруссия ССРда хизмат кўрсатган артист

АНАТОЛИЙ ШАГ АТТРАКЦИОНИ

Томошалар давомида — қизиқчи **В. Колобов** қатнашади.

8/V да томошалар кеч соат 8 да, 9/V да — кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да бошланади.

Билетлар эрталаб соат **11** дан кеч 6 гача сотилади.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА

печатниклар, линотипчилар, вентиляция слесарлари, печатник ихтисосига ўргатиш учун **шогирдлар** (эркаклар), **ёрдамчи ишчилар**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда» Востока» кўчаси, 26-уй, 3-қават, 72-хона.

Ўзбекистон ССР ва Тошкент область «Билим» жамияти президиуми ва коллективи техника фанлари кандидати М. Аҳмаджоновга онаси

ИНОБАТ ОДИЛОВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши бўлими — 26232. Саноат транспорт ва қурилиш бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 01910. Индекс — 64969. Нашр. № 1755.